2023-09-05 SBN 2023/116

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Oscar Larsson
Enhetschef
oscar.larsson@tjorn.se

Samrådsinformation

Samråd

Tjörns kommun har tagit fram ett förslag till vattentjänstplan. Syftet med planen är att presentera kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp.
Mellan 11 september – 9 oktober 2023 (vecka 37-40) pågår ett samråd för vattentjänstplanen vilket innebär att du kan lämna in synpunkter på förslaget.

Synpunkter skickas till:
samhallsbyggnad@tjorn.se

TJÖRNS kommun

Vattentjänstplan

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Oscar Larsson
2023-08-23

Innehåll

1 Inledning 5

1.1 Syfte 5
1.2 Avgränsningar 6
1.3 Begrepp 6

2 Lagstiftning och myndighetskrav 8

3 Den allmänna VA-försörjningen inom verksamhetsområdet 11

3.1 Dricksvatten 11
3.2 Spillvatten 11
3.3 Dagvatten 12

4 Utökning av verksamhetsområde 13

4.1 Kartläggning 13
4.1.1 Större sammanhang 14
4.1.2 Människors hälsa och miljön 15
4.2 Prioritering mellan VA-utbyggnadsområden 16
4.3 Resultat av kartläggning 17
4.3.1 Större sammanhang 17
4.3.2 Hälso- och miljöskydd 18
4.4 Resultat områdeskategori 21
4.4.1 VA-utbyggnadsområden 21
4.4.2 VA-bevakningsområden 23
4.5 Plan för VA-utbyggnad 23
4.5.1 Utbyggnadskostnader 24
4.5.2 Tidplan 25
4.5.3 Vad innebär VA-utbyggnaden; 25

5 Åtgärder för att minska skyfallspåverkan 26

5.1 Påverkan vid skyfall 26
5.1.1 Dricksvatten 26
5.1.2 Spillvatten 26
5.1.3 Dagvatten 27
5.2 Åtgärder 27
5.2.1 Dricksvatten 27
5.2.2 Spillvatten 28
5.2.3 Dagvatten 28

6 Miljöbedömning 29

7 Referenser 30

Bilagor

Bilaga 1 – Bebyggelseområden

Bilaga 2 – VA - kort

Bilaga 3 - Undersökning av behov av strategisk miljöbedömning

1 Inledning

Denna vattentjänstplan är en del av kommunens VA-plan, och ska ge en ingående beskrivning av den långsiktiga planeringen av den allmänna VA-anläggningen i Tjörns kommun. Beskrivningen inkluderar planeringen av befintlig anläggning såväl som planering inför utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen.

Tjörns kommun har en bergig natur med djupa dalgångar och till stor del kargt landskap. Den kuperade topografin skapar naturliga svårigheter gällande VA-utbredning. Öarnas förhållanden begränsar möjligheterna för uttag av grundvatten med god kvalitet för vattenförsörjning, då problem finns med saltvatteninträngning till grundvattenmagasin. Dessutom försvårar det bergiga landskapet infiltration av behandlat spillvatten från enskilda avlopp.

Tjörns kommun står inför en rad utmaningar då VA-försörjningen blivit åsidosatt efter en del större utbyggnader på 1960-och -70-talet. Under senare år har arbete pågått med att förstärka VA-systemet, dock finns fortfarande arbete kvar att göra då kapaciteten på vattenverk och reningsverk behöver öka för att kommunen ska ha möjlighet att möta framtida behov.

Vattentjänstplanen innehåller underlag samt avvägningar som görs mellan lagstiftningens krav på hälsa och miljö, verksamhetens befintliga utformning, samt den framtida utvecklingen av kommunen. Både lagstiftningskrav och ändrade behov gör att huvudmannens verksamhet behöver nå fler av kommunens invånare. Vattentjänstplanen innehåller en analys av vilka områden som har behov av allmänna vattentjänster och hur dessa områden bör prioriteras.

I vattentjänstplanen redogörs för hur bedömningen av behov och möjlighet till VA-utbyggnad har gjorts. Som utgångspunkt till bedömningen har områden inom Tjörns kommun utretts genom analys av behov av förändrad vattenförsörjning och/eller avloppshantering samt vilken möjlighet respektive område har att ansluta till befintliga allmänna vattentjänster. En välorganiserad VA-planering medför goda möjligheter för kommunens VA-huvudman, fastighetsägare och andra aktörer att planera för VA. Det skapar också framförhållning för myndigheter och andra kommunala förvaltningar såsom miljö vid planeringen av tillsyn eller plan vid översiktsplanering.

Arbetet med vattentjänstplanen har genomförts i en arbetsgrupp med representanter från Tjörns kommuns samhällsbyggnadsförvaltning samt kommunstyrelseförvaltningens fastighetsavdelning.

1.1 Syfte

Det huvudsakliga syftet med vattentjänstplanen är att beskriva kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Kommunens långsiktiga planering innefattar hur den befintliga allmänna VA-anläggningen ska utvecklas de närmaste åren. Planeringen innefattar även att identifiera vilka områden utanför nuvarande verksamhetsområde för allmänna vattentjänster som har behov av en förändrad

VA-struktur enligt 6 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, även kallad vattentjänstlagen (LAV). Planen ska utgöra underlag för beslut om vilka områden som ska prioriteras för utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen samt i vilken ordning utbyggnaden ska ske. Utbyggnaden ska dessutom tidsättas och kostnadskalkyler för respektive utbyggnadsområde ska tas fram. Planen tar dessutom upp vilka åtgärder som krävs för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

1.2 Avgränsningar

Områden som är på väg att exploateras, d.v.s. områden där tätorten växter, omfattas inte av vattentjänstplanen. Planen fokuserar på att åtgärda de befintliga områden, utanför befintligt verksamhetsområde, där kommunen kan komma att behöva ta ansvar för VA-försörjningen. Bebyggelseområdens behov av allmänna dagvattentjänster har inte utretts i detta skede. Det kommer utredas i samband med detaljprojekteringen för de områden som klassas som utbyggnadsområden. Planen har en tidshorisont på 15 år.

1.3 Begrepp

Allmän VA-anläggning En VA-anläggning för försörjning av vatten eller avlopp som kommunen äger eller har rättsligt bestämmande över och som har anordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV).

Anläggningsavgift En engångsavgift för att täcka kostnaden för att ordna en allmän VA-anläggning.

Avlopp Samlingsnamn för spillvatten, dagvatten och dräneringsvatten enligt den definition som finns i lagen om allmänna vattentjänster.

Brukningsavgift En periodisk avgift för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänsterna som inte täcks av anläggningsavgiften.

Dagvatten Ytavrinnande regn-, spol- och smältvatten som rinner på hårdgjorda ytor, eller på genomsläpplig mark via diken eller ledningar till recipient eller reningsverk.

Enskild VA-anläggning En anläggning eller annan anordning för försörjning av vatten eller avlopp som inte är eller ingår i en allmän VA-anläggning. Enskilda anläggningar kan finnas för en enskild fastighet, för flera fastigheter tillsammans eller för samfälligheter och föreningar.

Gemensamhetsanläggning En anläggning som tillhör de fastigheter som samverkar, förvaltas ofta av en samfällighetsförening där de deltagande fastigheternas ägare är medlemmar.

Huvudman Kommunal förvaltning, kommunägt bolag eller liknande organisation som äger och ansvarar för en allmän VA-anläggning.

Spillvatten Förorenat vatten från hushåll (toalett, bad/dusch, disk och tvätt) och andra verksamheter (industrier, serviceanläggningar och dylikt).

Täckningsgrad Den andel av kostnaderna för VA-utbyggnad som finansieras via anläggningsavgifter.

VA-bevakningsområde Ett område som idag har enskild VA-försörjning och som kommer ha en fortsatt enskild VA-försörjning tills vidare.VA-bevakningsområdena ska följas upp kontinuerligt.

VA-försörjning Begreppet omfattar dricksvattenförsörjning, bortledande och rening av spillvatten samt dagvattenhantering.

VA-utbyggnadsområde Ett område som idag har enskild VA-försörjning men som har behov av allmän VA-försörjning.

Verksamhetsområde Ett av kommunfullmäktige fastställt geografiskt område, inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.

2 Lagstiftning och myndighetskrav

Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV, även kallad vattentjänstlagen) reglerar kommunens skyldighet att anordna vatten och avlopp. Lagens 6 § säger att

> Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen
>
> 1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
> 2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning

Begreppet ”större sammanhang” är omdiskuterat. I propositionen (prop. 1955:121 s. 61) till vattentjänstlagen nämns en grundprincip, att 20-30 närliggande fastigheter kan utgöra ett större sammanhang. Därav brukar mer än ca 20 fastigheter i grupp vara av betydelse för om vattentjänstlagens 6 § ska kunna åberopas för utökning av verksamhetsområdet av hälso- och miljöskäl. I de fall kraven enligt 6 § vattentjänstlagen uppfylls ska kommunen bestämma verksamhetsområde och upprätta en allmän VA-anläggning. En utbyggnad av en befintlig eller planerad allmän anläggning kan dock ske för betydligt färre fastigheter om hälso- och miljöskäl är starka nog. I praxis har enstaka fastigheter i närheten av ett befintligt verksamhetsområde ansetts planmässigt och i övrigt ha ett så nära samband med bebyggelsen inom verksamhetsområdet att fastigheternas VA-frågor ska lösas i det större sammanhanget med denna bebyggelse. Detta brukar kallas för närhetsprincipen. Utöver analys om bebyggelseområden uppfyller rekvisitet större sammanhang ska rekvisiten för hälso- och miljöskydd utredas. Det görs genom att undersöka naturgivna förutsättningar enskilda VA-lösningar, kvantiteten och kvaliteten på dricksvattenförsörjningen, om det råder övergödningsproblematik, etc.

Enligt 6 § LAV ansvarar kommunen för att ta fram VA-verksamhetsområde för den bebyggelse som ska omfattas av allmänna vattentjänster och kommunfullmäktige beslutar om verksamhetsområde. Kommunens VA-huvudman är den som ansvarar för verksamheten. I samband med beslut om verksamhetsområden krävs en utbyggnation av ledningsnät och andra anordningar, för att rent praktiskt ordna vatten- och avloppsförsörjningen. Denna utbyggnation är resurskrävande. I vattentjänstplanen tar kommunfullmäktige ställning till en prioriteringsordning för utbyggnad av allmänna vattentjänster för de områden som har behov av förändrad VA-försörjning.

Det är ofta svårare att lösa en enskild VA-försörjning utan negativ påverkan på hälsa och miljö när bebyggelsen är samlad i ett större sammanhang. När uttag av dricksvatten och utsläpp av spillvatten samlas på en begränsad yta riskerar dricksvattnet att förorenas och recipientens status riskerar att försämras. Denna risk är dock i hög grad beroende på lokala förutsättningar och måste undersökas för respektive område.

Sedan 1 januari 2023 har ett tillägg gjorts till paragraf 6. Tillägget syftar till att ge en mer flexibel behovsbedömning, men förändrar inte kommunens grundläggande skyldighet att tillgodose vatten och avlopp där behovet finns. Tillägget avser behovsbedömningen för ett område som helhet innan ett verksamhetsområde inrättas eller utökas. Områden inom

befintligt verksamhetsområde påverkas således inte. Vägledning eller praxis kring tolkningen av tillägget är ännu inte tillgängligt, vilket skapar en viss osäkerhet kring exakt hur tillägget skall tillämpas.

> Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Utöver tillägget har fyra paragrafer lagts till som syftar till att ställa krav på kommuners VA-planering. Varje kommun ska ha en vattentjänstplan som minst var fjärde år skall prövas av kommunfullmäktige. Lagstiftningen för denna del börjar att gälla från 1 januari 2023 men paragraf 6 a skall inte tillämpas förrän efter den 31 december 2023. Kommunerna får således ett år på sig att ta fram och besluta om en vattentjänstplan.

> 6 a § Det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun. Kommunfullmäktige beslutar om antagande och ändring av en vattentjänstplan. Kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster.

Innehållet i vattentjänstplanen regleras av 6 b § och ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt vilka åtgärder som krävs för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid skyfall. Planen är inte bindande. Behovet av en vägledning kring innehållet i vattentjänstplanen har påtalats under lagstiftningsprocessen men ännu har ingen myndighet fått ansvaret. Svenskt vatten har tagit fram en kortfattad vägledning (M152 Vägledning vid framtagande av vattentjänstplan – komplettering av VA-plan) men betonar att vägledningen inte ska ses som slutgiltig. Vägledningen har använts som stöd i samband med framtagandet av denna vattentjänstplan.

> 6 b § En vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Planen är inte bindande.

Innan vattentjänstplanen kan beslutas av kommunfullmäktige krävs att kommunen ger möjlighet för allmänheten att granska planen samt att kommunen samråder med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen.

> 6 c § Utöver det förfarande som följer av bestämmelserna om strategiska miljöbedömningar av planer och program i 6 kap. miljöbalken ska kommunen innan den antar eller ändrar en vattentjänstplan
> 1. på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen, och
> 2. ställa ut ett förslag till plan för granskning under minst fyra veckor.
>
> Kommunen ska informera om utställningen på sin anslagstavla före utställningstidens början. Informationen ska innehålla uppgift om förslagets huvudsakliga innebörd, var det ställs ut samt inom vilken tid och till vem synpunkter ska lämnas. Skyldigheten enligt första stycket 2 gäller inte förslag till ändring av en vattentjänstplan som endast berör ett fåtal fastighetsägare eller annars är av mindre betydelse.

Kommunen ska även ta hänsyn till och beakta de synpunkter som kommer in under denna process.

> 6 d § Kommunen ska ta hänsyn till de synpunkter som kommit in under samrådet och granskningen samt redovisa hur de har beaktats.

3 Den allmänna VA-försörjningen inom verksamhetsområdet

Tjörns kommun har beslutat om tre typer av verksamhetsområden: dricksvatten, spillvatten och dagvatten. En fastighet får ta del av tjänst och betalar taxa utifrån den typ av verksamhetsområde som fastigheten ligger inom. Kommunen har en skyldighet att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster i de beslutade verksamhetsområdena. Nedan följer en beskrivning av hur kommunen långsiktigt arbetar och planerar för att kunna tillgodose behovet av allmänna vattentjänster inom de olika verksamhetsområdena.

3.1 Dricksvatten

Kommunen har tidigare år drabbats av brist på dricksvatten och därmed haft bevattningsrestriktioner. För att säkerställa en god framtida vattentillgång arbetar kommunen med två typer av åtgärder: utökade vattentillgångar samt minskat svinn av renat dricksvatten.

För utökad tillgång till dricksvatten, tecknades 2022 ett avtal mellan Tjörns och Stenungsunds kommuner om kontinuerlig vattenleverans till Tjörns kommun från Stenungsunds kommun. Leverans av dricksvatten planeras med start från början av 2024. Under första tiden planeras en leverans av 10 l/s medan det i avtalet finns en intention att i framtiden utöka denna till 30 l/s. Kommunen avser även att djupare undersöka möjligheterna att utöka kapaciteten i Tolleby vattentäkt. I första hand planerar kommunen undersöka möjligheten att höja vattennivån i Olsby magasin, då en höjning i magasinet bedöms skapa liten påverkan på omkringliggande mark.

I kommunens arbete med att minska svinnet av dricksvatten installeras flödesmätare för att snabbare och effektivare kunna lokalisera läckage av dricksvatten. Kommunen driver även ett projekt med syfte att utifrån flödesmätare på ledningsnätet samt digitala vattenmätare i fastigheter mäta det exakta svinnet av dricksvatten inom ett område. Dessutom arbetar kommunen med ett tydligt fokus på förnyelse. Arbete med förnyelse av dricksvattenledningarna har varit omfattande de sista åren och under de senaste 2 åren har 5 procent av ledningsnätet förnyats. Förnyelsen av vattenledningsnätet har haft tydliga effekter som lägre läckage och minskade avbrott i dricksvattenförsörjningen. Förnyelse ger även utökad kapacitet och skapar därmed möjlighet till att försörja nya exploateringar och utbyggnadsområden. Under de kommande åren planeras för en förnyelse på minst 1 procent per år.

3.2 Spillvatten

Kommunen har två stora avloppsreningsverk varav ett är placerat i Höviksnäs och det andra i Ängholmen. För att effektivisera reningsverken har det i tidigare utredningar föreslagits att reningsverket i Höviksnäs läggs ner och att de nordöstra kommundelarna i stället ansluts till Ängholmen. Under 2022 har förutsättningarna för nedläggning studerats närmare. Beslut i frågan föreslås fattas i början eller mitten av 2030-talet. Beslutet kan dock

behöva tidigareläggas om förutsättningar förändras. Det kan gälla nya myndighetskrav gällande vattenrening eller en högre bebyggelsetakt än den prognosticerade.

Även gällande dricksvatten finns ett tydligt fokus på förnyelse. Ett föråldrat ledningsnät leder ofta till inläckage av ovidkommande vatten som vid kraftiga regn riskerar att leda till bräddningar och översvämningar. Arbete med att förnya det befintliga nätet och minska mängden ovidkommande vatten pågår kontinuerligt.

3.3 Dagvatten

Inom de beslutade verksamhetsområdena för dagvatten saknas det på ett antal ställen renodlade dagvattenledningar. I dessa områden kan dagvattnet vara anslutet till en kombinerad ledning med både dagvatten och spillvatten. Dagvattnet leds då vidare till reningsverken även om nedströms system har renodlade dagvattenledningar. Vid kraftig nederbörd riskerar avsaknaden av renodlade dagvattenledningar att leda till översvämning och bräddningar. Kommun arbetar därför med att utöka dagvattennätet och i samband med detta se över dess kapacitet. Fastighetsägare som har sitt dagvatten kopplat på en kombinerad ledning kommer då att behöva separera dagvatten och spillvatten vid sin anslutningspunkt.

Kommunen planerar även att starta ett arbete med att ta fram en kommunövergripande plan för hur dagvatten ska hanteras. Arbetet syftar bland annat till att reda ut ansvarsfrågor, ta fram riktlinjer för hur dagvatten ska hanteras inom befintliga och nya områden, vilken rening som krävs och var, samt hur de olika verksamheterna inom kommunen ska samarbeta i arbetet med dagvatten.

4 Utökning av verksamhetsområde

Enligt 6 § i vattentjänstlagen ska kommunen bestämma ett verksamhetsområde om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse. Inom Tjörns kommun finns områden som uppfyller dessa kriterier utan att ligga inom ett beslutat verksamhetsområde. Detta kapitel beskriver den metodik som använts för att identifiera vilka områden som är i behov av en förändrad VA-försörjning genom anslutning till kommunalt VA och vilka områden som ska ha en fortsatt enskild VA-försörjning. Frågan är komplex och styrs av många faktorer. Figur 1 visar en schematisk bild över arbetsprocessen.

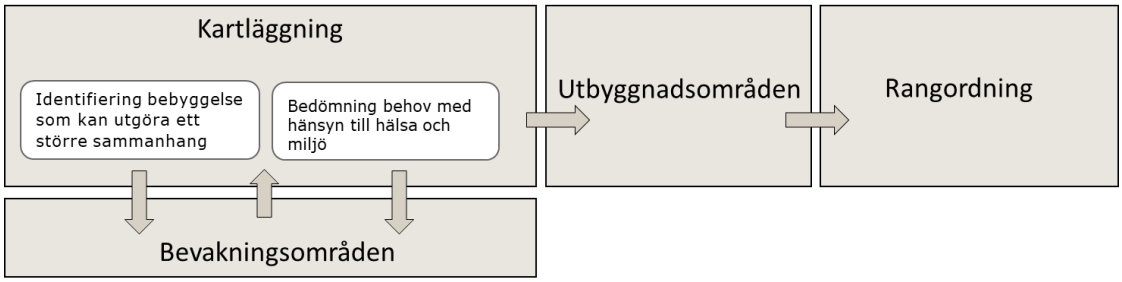

Figur 1. Förenklad schematisk bild av framtagen bedömningsmodell för att utreda potentiella §6-områden inom kommunen.

Bebyggelseområden inom kommunen kartläggs och rekvisiten i 6 § vattentjänstlagen utreds. En samlad bedömning görs och bebyggelseområdena delas in i någon av de två olika områdeskategorierna:

1. VA-utbyggnadsområde

Områden som har enskild VA-försörjning idag men har utifrån dagens kunskap behov av en förändrad VA-försörjning till skydd för recipienter, miljö och hälsa. Utgångspunkten är att det finns behov av både kommunalt dricksvatten och spillvatten men det finns undantag. Behov av dagvattenhantering kan variera och behöver utredas i respektive fall. Möjligheten att ansluta områden till befintliga allmänna VA-system ökar om de ligger i närheten av en överföringsledning med god kapacitet.

2. VA-bevakningsområde

Områden har enskild VA-försörjning som utifrån den information som finns idag fungerar tillfredställande. Områdena kommer ha en fortsatt enskild VA-försörjning tills vidare. Bevakningsområdena ska följas upp allt eftersom ny information tillkommer och när vattentjänstplanen revideras. Det är kommunen, med huvudansvar hos samhällsbyggnadsförvaltningen, som bör bevaka när det t.ex. inkommer ansökan om bygglov eller förändring i nyttjandet av bebyggelsen i området.

4.1 Kartläggning

Behovet av en allmän VA-försörjning bedöms utifrån människors hälsa och hänsyn till miljön där flera parametrar måste beaktas. Först kartläggs vilka områden som bedöms ingå i det större sammanhanget, därefter bedöms miljö- och hälsobehovet, se Figur 2.

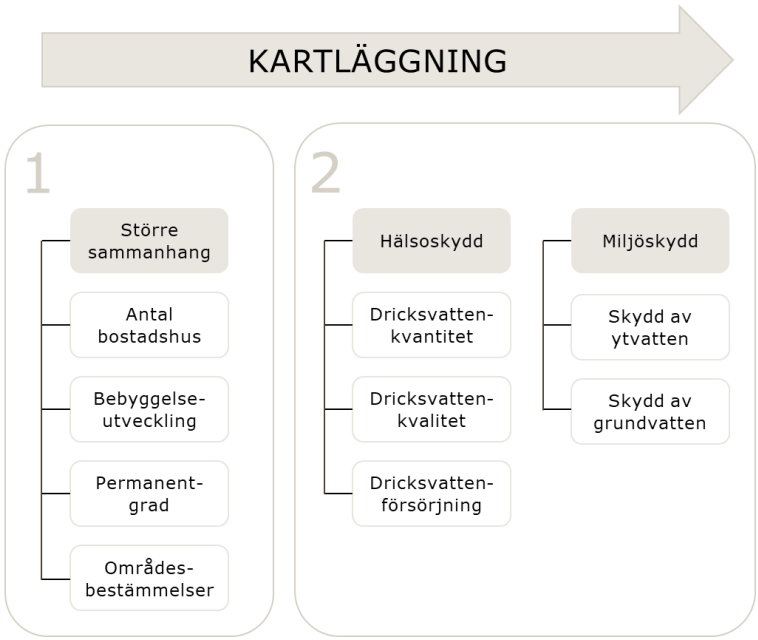

Figur 2. Bedömda parametrar som ingår i kartläggningen av bebyggelseområden som potentiellt är i behov av en förändrad VA-försörjning.

Respektive parameter förtydligas ytterligare nedan.

4.1.1 Större sammanhang

För att identifiera bebyggelse som kan utgöra ett större sammanhang har en GIS-analys genomförts. Förbättringar av VA-försörjningen i ett större område får generellt större positiva effekter i jämförelse med mindre bebyggelseområden. Det är därför antalet bostadshus eller andra byggnader med behov av allmänna vattentjänster har betydelse för bedömningen. Andra byggnader kan exempelvis vara byggnader med samhällsfunktioner som skolor, samfund eller verksamheter. Kluster med minst 20 sammanhängande hus med maximalt bebyggelseavstånd på 50 meter inkluderades i GIS-analysen. Varje kluster kompletterades med en buffertzon på 100 meter för att fånga upp annan närliggande bebyggelse som tillhör samma bebyggelseområde, se principerna i Figur 3.

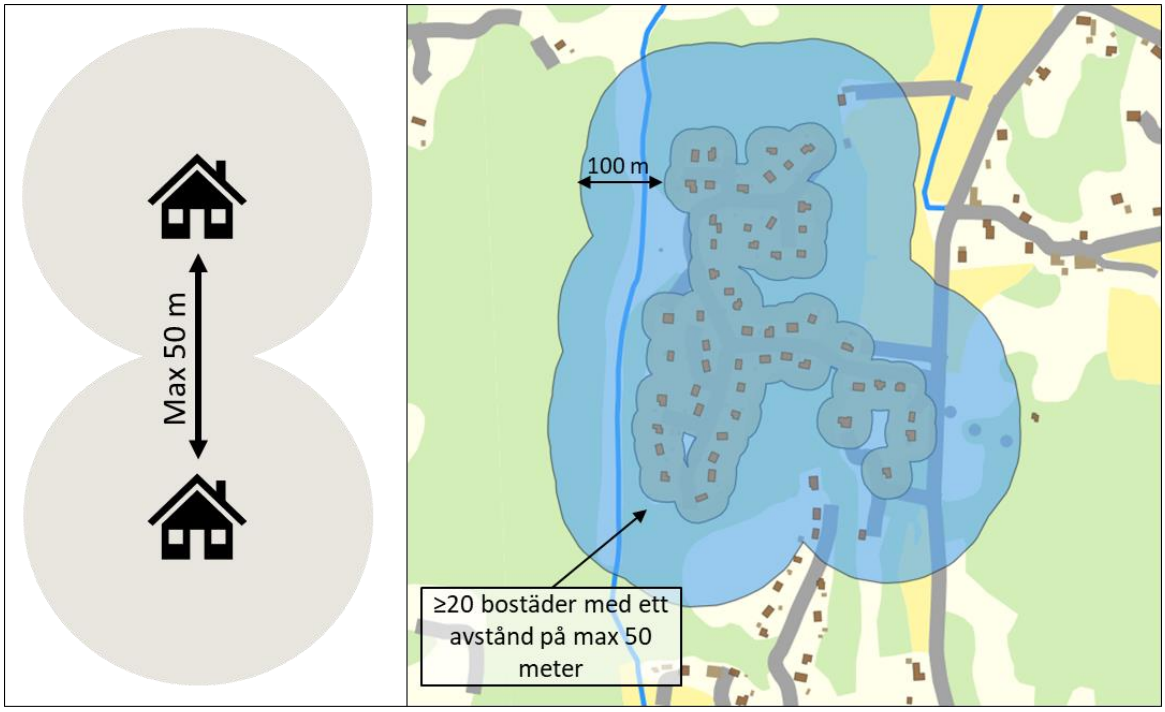

Figur 3. Principer vid skapandet av bebyggelseområden i GIS-analysen.

Klustrens utformning ska inte ses som definitiva gränser för verksamhetsområden utan som vägledning till det fortsatta arbetet att i detalj fastställa vilka fastigheter som ska omfattas av verksamhetsområde.

I områden med fritidshusbebyggelse som utvecklats och förtätats är det särskilt intressant att ta hänsyn till den grad av permanentboende som finns inom ett område. Den del av året en fastighet nyttjas som bostad påverkar dess behov och nytta av VA-försörjning. En permanentbostad anses generellt ha ett större behov av en väl fungerande VA-försörjning i jämförelse med ett fritidshus. Bebyggelseområdets permanentgrad, d.v.s. andel som bor i bostaden året om, har studerats.

Permanentgraden och antalet permanentboende har använts för att gallra bland det totala antalet bebyggelseområden. För bebyggelseområden med en permanentgrad större än 40 % har sedan bebyggelseområden valts ut utifrån antalet permanentboende. För de utvalda områdena har rekvisiten för hälsa och miljö studerats. Inte för att andra områden med lägre grad och antal av permanentboenden anses sakna ett behov, utan för att komma ned till en mer hanterbar mängd bebyggelseområden som behöver prioriteras för utbyggnad av allmän VA-försörjning.

4.1.2 Människors hälsa och miljön

Nästa steg är att bedöma behovet av en förändrad VA-försörjning med hänsyn till människors hälsa och miljön. En förutsättning för att kunna göra en bedömning av behovet kopplat till människors hälsa och miljön är att beskriva de rådande naturgivna förutsättningarna för en enskild VA-försörjning. Beskrivningen bör åtminstone inkludera en jordartkartering för att bedöma markens infiltrationskapacitet, beskrivning av grundvattenförhållanden och ytvattenförekomsters status och miljökvalitetsnorm, skyddade områden relaterade till vatten samt dricksvattenförsörjning och lokalisering av badplatser.

Dessutom bör rådande VA-lösningar sammanställas och framtida planerad bebyggelsestruktur beskrivas.

Inom bedömningen för hälsoskydd har fokus legat på dricksvattenförsörjning främst kopplat till kvantitet och kvalitet. Kunskap om grundvattentillgång brukar vara ofullständig eftersom kommunen vanligtvis inte har något tillsynsansvar på dricksvattnet. Tillsyn sker endast i de fall där en gemensam brunn försörjer fler än 50 personer, eller har ett uttag på minst 10 m^3/dygn och dricksvattenförsörjningen därmed omfattas av Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten. I de fallen provtas vattnet regelbundet för att säkerställa dricksvattenkvaliteten. Risken för oönskad påverkan på dricksvattenkvaliteten ökar när enskilda avlopp är belägna nära enskilda dricksvattenbrunnar. Risken bedöms öka om många enskilda avlopp ligger nära enskilda brunnar. Ett område som har en gemensam lösning bedöms ha lägre behov än om samtliga boenden har egna lösningar på respektive fastighet eftersom skyddsavståndet mellan avlopp och dricksvattenbrunn ökar. Närhet till vattenskyddsområde och utpekade badplatser tas med i bedömningen.

Vad gäller miljöaspekter bedöms parametrar som handlar om skydd av yt- och grundvatten. Om ett bebyggelseområde ligger nära särskilt känsliga vattenförekomster påverkar det behovet av en förändrad och förbättrad VA-försörjning. Det gäller även om ett område har krav på sluten tank för allt avloppsvatten, eftersom det inte anses vara en hållbar långsiktig lösning då det medför täta slamtömningar vilket är dyrt och innebär mer CO_2-utsläpp. Tjörns kommuns natur är bergig, vilket gör att infiltrationskapaciteten för enskilda avloppslösningar är dålig. Många enskilda avlopp i kommunen utgörs därför av minireningsverk med en utsläppspunkt till recipient. Flera utsläppspunkter inom ett mindre bebyggelseområde till samma recipient riskerar att försämra statusen hos recipienten. Enskilda avlopps status beaktas inte i behovsbedömningen.

4.2 Prioritering mellan VA-utbyggnadsområden

Om flertalet områden klassas som VA-utbyggnadsområden behöver en inbördes prioritering mellan områdena göras. Prioriteringen ska i första hand grundas sig på hälso- och miljöbehov, där hälsobehov prioriteras högre än miljöbehov. I de fall dessa behov bedöms likvärdiga inkluderas parametrar kopplade till möjligheter för utbyggnad i prioriteringen, t.ex. angående kostnader, samordning, bebyggelseutveckling enligt översiktsplanen, detaljplaner och bygglov. Metoden för prioritering illustreras i Figur 4.

Figur 4. Modell för prioritering mellan VA-utbyggnadsområden.

4.3 Resultat av kartläggning

4.3.1 Större sammanhang

Resultatet från klusteranalysen visade att det förekommer 30 bebyggelseområden som har ett maximalt bebyggelseavstånd på 50 meter. Figur 5 nedan visar de bebyggelseområdena som klusteranalysen resulterat i. Samtliga kluster finns listade och närmare beskrivna i bilaga 1. Bebyggelseområden som består av mer än 40% permanentboendebostäder har markerats blåa i kartan.

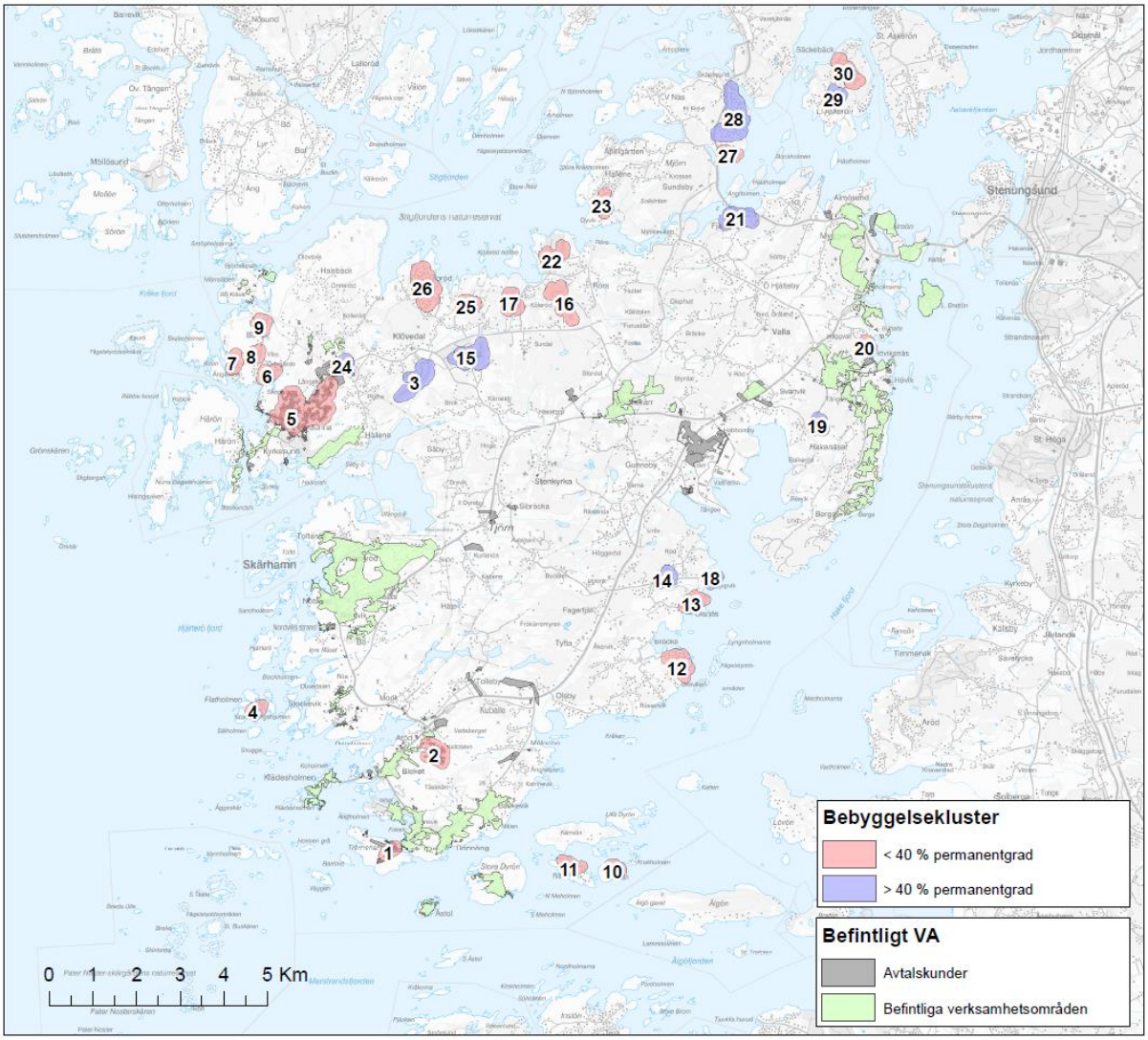

Figur 5. Bebyggelseområden minst 20 sammanhängande hus med maximalt bebyggelseavstånd på 50 meter i Tjörn. Nummer 1-30 avser klusternummer, se bilaga 1.

Bebyggelseområdena med en högre permanentgrad än 40% är belägna i Tådås (3), Södra Bäck (14), Valsäng (15), Djupvik (18), Balkeröd norra (19), Fjälebro (21), Långekärr (24), Skåpesund (28) och Lilla Askerön södra (29). I Långekärr finns avtalskunder och kommunala VA-ledningar som går genom området och boenden i Långekärr har redan fått en förändrad VA-försörjning. Därefter har fyra områden valts ut utifrån antalet adresser med permanentboende inom området. Utifrån dessa kriterier har områdena Tådås, Valsäng,

Fjälebro och Skåpesund valts ut. För dessa områden har hälso- och miljöskyddet bedömts ytterligare.

4.3.2 Hälso- och miljöskydd

År 2015 genomförde Tjörns kommun en behovsanalys utifrån hälsa och miljö för att klassificera bebyggelseområden på ön. I samband med arbetet sammanställdes en stor mängd information kopplat till bedömning av behovet av en förändrad VA-försörjning med hänsyn till hälso- och miljöskyddet. Denna vattentjänstplan bygger på den tidigare sammanställda informationen. Den har även kompletteras efter avstämningsmöten med kommunens miljöavdelning.

En sammanfattande områdesbeskrivning med kartbilder kan läsas nedan för områdena Fjälebro, Tådås, Valsäng och Skåpesund. Kartbilderna visar en ungefärlig bedömning av ett framtida verksamhetsområdes gränser. Den exakta utbredningen av verksamhetsområdet tas fram i ett senare skede.

För respektive område görs en sammanvägd bedömning av den tillgängliga informationen och slutsats dras avseende vilken typ av områdeskategori området klassas som; VA-utbyggnadsområde eller VA-bevakningsområde (se kap 5).

Fjälebro

Området omfattar 75 adresspunkter varav 41 permanentadresser (55% permanentgrad). I nuläget finns gemensamma lösningar för vatten och spillvatten, till vilka de flesta fastigheter är ansluta. Vattenförsörjningen bedöms som tillräcklig vad gäller kapacitetsaspekter men kvaliteten har under perioder bara varit tjänligt med anmärkning. Den gemensamma anläggningen för dricksvatten renoverades under år 2015. Området ligger i ett avrinningsområde som vid torrår beräknas ha en knapp positiv grundvattenbalans. Avrinningsområdet beräknas även ha en negativ grundvattenbalans under högsäsong. Dock utgår bedömningen utifrån jämnt fördelad bebyggelse, vilket gör att lokala variationer finns. Möjligt grundvattenuttag kan vara lägre, i synnerhet i tätbefolkade områden.

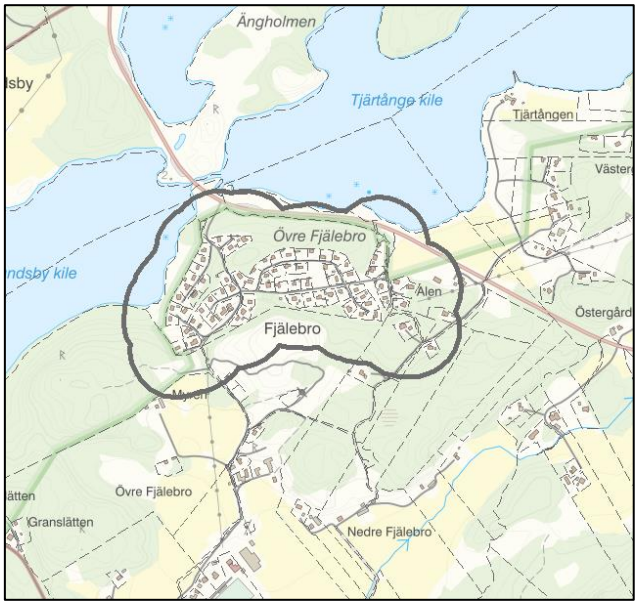

Figur 6. Översiktskarta över Fjälebro

Vad gäller spillvattnet påverkas området både av markförhållanden som innebär svårigheter att infiltrera renat spillvatten, samt en känslig recipient i form av Askeröfjorden. Recipienten omfattar både Natura 2000-områden och naturreservat. Den ekologiska statusen för recipienten ska enligt miljökvalitetsnormen vara ”god” men är för närvarande klassad som ”måttlig”. Vid bedömning av den ekologiska statusen läggs stor vikt vid övergödning.

Det finns ett uttalat åtgärdsbehov för att komma till rätta med övergödningsproblematiken. För att nå miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” i recipienten behöver näringstillförseln minska. Med anledning av recipientens känslighet saknas förutsättningar för en godtagbar enskild lösning i området. Allmän spillvattenförsörjning i området skulle innebära avledande av avloppsvatten till en mer lämplig utsläppspunkt och till ett mer robust reningsverk varför kommunen gör bedömningen att allmän avloppsförsörjning är den enda godtagbara lösningen.

Området har ett högt omvandlingstryck och bebyggelsetryck. I samband med utbyggnad av gång- och cykelväg från Myggenäs, längs väg 160 byggs vatten- och spillvattenledningar ut. Det kvarstår ca 1500 meter ledningsdragning fram till Fjälebro. Till verksamhetsområdet (för dricks- och spillvatten) i Myggenäs är det 2,9 km.

Tådås

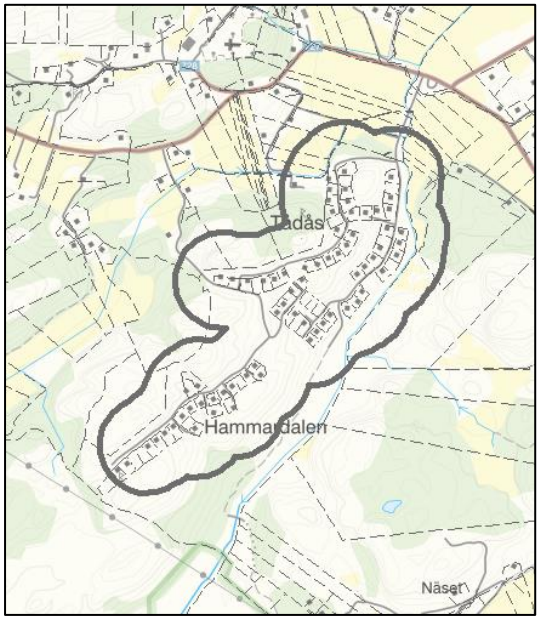

Figur 7. Översiktskarta över Tådås

Området omfattar 80 adresspunkter varav 42 permanentadresser (53% permanentgrad). I området finns gemensamma lösningar för vatten- och spillvatten som de flesta fastigheter är anslutna till. Kapaciteten är inte tillräckligt studerad för att kunna bedömas, men kvaliteten har vid tillfällen varit tjänligt med anmärkning. Anläggningen för dricksvatten är i behov av renovering. Området ligger i ett avrinningsområde som vid torrår beräknas ha en knapp positiv grundvattenbalans. Avrinningsområdet beräknas även ha en negativ grundvattenbalans under högsäsong. Dock utgår bedömningen utifrån jämnt fördelad bebyggelse, vilket gör att lokala variationer finns. Möjligt grundvattenuttag kan vara lägre, i synnerhet i tätbefolkade områden.

Spillvattenförsörjningen är i fungerande skick, men information saknas vad gäller de fastigheter som har enskilda avloppslösningar. Markförhållanden gör att infiltration svårgenomförd på vissa ställen. Säby kile, som är en del av Skärhamnsområdet, är recipient för det renade spillvattnet. Recipienten är utpekad som Natura 2000-område och känslig för övergödning. Enligt miljökvalitetsnormen ska den ekologiska statusen för vattenförekomsten vara ”god” men är för närvarande ”måttlig”. Vid bedömning av den ekologiska statusen läggs stor vikt vid övergödning. Det finns ett uttalat åtgärdsbehov för att komma till rätta med övergödningsproblematiken. För att nå miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” i recipienten behöver näringstillförseln minska. Med anledning av recipientens känslighet saknas förutsättningar för en godtagbar enskild lösning i området. Allmän spillvattenförsörjning i området skulle innebära avledande av avloppsvatten till en mer lämplig utsläppspunkt och till ett mer robust reningsverk varför kommunen gör bedömningen att allmän avloppsförsörjning är den enda godtagbara lösningen.

Området har ett högt omvandlingstryck och bebyggelsetryck. Befintlig VA-anläggning ligger drygt 2 km bort i Långekärr. Möjlig anslutning finns också i Kållekärr, drygt 5 km bort.

Valsäng

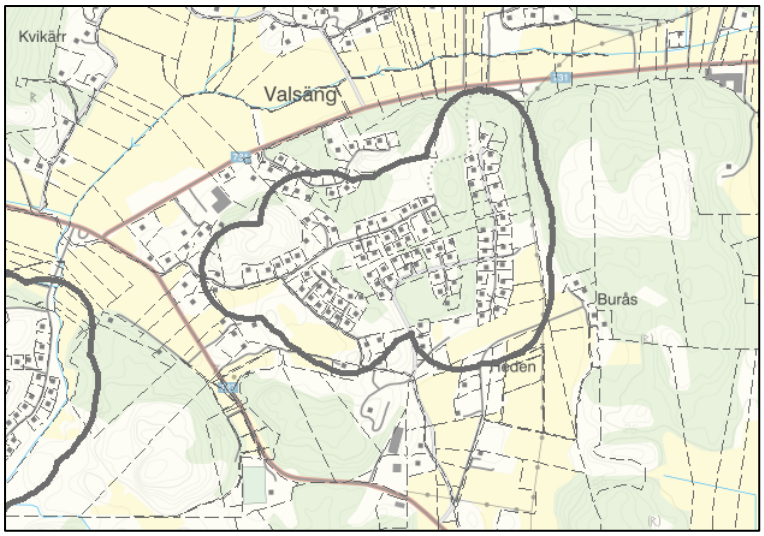

Figur 8. Översiktskarta över Valsäng

Området omfattar 107 adresspunkter varav 71 är permanentadresser, vilket ger en permanentgrad på 66%. I Valsäng finns flera olika VA-lösningar. Den största är en gemensamhetsanläggning som styrs av en lokal samfällighetsförening.

Gällande dricksvattenförsörjningen har samfällighetsföreningens försörjning vid flera tillfällen levererat ett otjänligt vatten. Kapaciteten är okänd då det inte finns tillräckliga underlag för att göra en bedömning. Området ligger i ett avrinningsområde som vid torrår beräknas ha en god grundvattenbalans. Avrinningsområdet beräknas även ha positiv grundvattenbalans under högsäsong. Dock utgår bedömningen utifrån jämnt fördelad bebyggelse, vilket gör att lokala variationer finns. Möjligt grundvattenuttag kan vara lägre, i synnerhet i tätbefolkade områden.

Spillvattenförsörjningen sköts genom en större och några mindre gemensamhetsanläggningar, samt genom enskilda anläggningar. De större anläggningarna uppvisar goda resultat, och ett flertal enskilda anläggningar är inventerade. Markförhållanden visar att det finns varierande förutsättningar för enskild försörjning. Området har Säby kile som recipient, som är ett Natura 2000-område och känslig för övergödning. Enligt miljökvalitetsnormen ska den ekologiska statusen för vattenförekomsten vara ”god” men den är för närvarande ”måttlig”. Vid bedömning av den ekologiska statusen läggs stor vikt vid övergödning. Det finns ett uttalat åtgärdsbehov för att komma till rätta med övergödningsproblematiken. För att nå miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” i recipienten behöver näringstillförseln minska. Med anledning av recipientens känslighet saknas förutsättningar för en godtagbar enskild lösning i området. Allmän spillvattenförsörjning i området skulle innebära avledande av avloppsvatten till en mer lämplig utsläppspunkt och till ett mer robust reningsverk varför kommunen gör bedömningen att allmän avloppsförsörjning är den enda godtagbara lösningen.

Valsäng är ett attraktivt område med högt tryck på exploatering och omvandling. Närmaste befintliga VA-ledningar finns i Långekärr, ca 3 km bort.

Figur 9. Översiktskarta över Skåpesund

Skåpesund

Skåpesund omfattar 149 adresspunkter, varav 64 är permanentadresser. Detta ger en permanentgrad på 43%.

I området finns en större gemensamhetsanläggning, mindre gemensamhetsanläggningar samt enskilda brunnar. Kvaliteten på dricksvattnet har övervägande varit tjänlig. Det har dock vid tillfällen tagits prov som visat tjänligt med anmärkning och otjänligt inom området. Vattenbrist har förekommit under högsäsong. Området ligger inom ett avrinningsområde som beräknas ha negativ grundvattenbalans vid torrår. Risken för brist på vatten under främst sommaren är stor och rapporter finns att det stundtals förekommer brist i dagsläget.

Recipient för spillvattenförsörjningen i Skåpesund är Askeröfjorden, vars ekologiska status är måttlig. Askeröfjorden är både Natura 2000-områden och naturreservat. Den ekologiska statusen för fjorden ska enligt miljökvalitetsnormen vara ”god”. Vid bedömning av den ekologiska statusen läggs stor vikt vid övergödning. Det finns ett uttalat åtgärdsbehov för att komma till rätta med övergödningsproblematiken. För att nå miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” i recipienten behöver näringstillförseln minska. Med anledning av recipientens känslighet saknas förutsättningar för en godtagbar enskild lösning i området. Allmän spillvattenförsörjning i området skulle innebära avledande av avloppsvatten till en mer lämplig utsläppspunkt och till ett mer robust reningsverk varför kommunen gör bedömningen att allmän avloppsförsörjning är den enda godtagbara lösningen.

Skåpesund har ett högt omvandlings- och bebyggelsetryck. Närmaste punkt för anslutning till den allmänna VA-anläggningen är ca 5,7 km bort i Myggenäs eller ca 2,8 km från, om Fjälebro ansluts.

4.4 Resultat områdeskategori

4.4.1 VA-utbyggnadsområden

Alla fyra områden som enligt kartläggningen utgör ett större sammanhang (avsnitt 4.3.1) och som har utretts vidare kopplade till hälso- och miljöskydd (avsnitt 4.3.2) bedöms lämpliga att klassificera som VA-utbyggnadsområden. Områdena består av en hög andel samt stort antal permanentboende. Det finns ingen eller liten kunskap kring grundvattentillgången i respektive område och det förekommer generellt mindre allvarliga kvalitetsproblem. Områdena ligger inom avrinningsområden till känsliga recipienter, där ytterligare näringsämnesbelastning behöver minska. En stor del av bebyggelsen i områdena är anslutna till gemensamhetsanläggningar för vatten och avlopp. Att fastighetsägarna valt

att lösa VA-frågan gemensamt kan tyda på att enskilda lösningar för respektive fastighet inte är lämpligt.

För dessa områden behöver behovet av allmänna dagvattentjänster utredas vidare, vilket inte har gjorts inom ramarna för denna vattentjänstplan. Det ska utredas i samband med detaljprojekteringen av dessa områden.

Prioritering VA-utbyggnadsområden

Hälso- och miljöbehoven för områdena skiljer sig inte nämnvärt varför prioriteringen mellan dessa områden görs utifrån möjlighetsparametrarna kostnader, samordning, bebyggelseutveckling enligt översiktsplanen, detaljplaner och bygglov (steg 3 i prioriteringsmodellen i **Fel! Hittar inte referenskälla.**).

Fjälebro

Området ligger förhållandevis nära befintlig allmän VA-försörjning. En gång- och cykelbanan längs med väg 160 planeras och i samband med ombyggnationen läggs VA-ledningar som bland annat kan förse Fjälebro med allmän VA-försörjning. Utbyggnaden för sträckan mellan Myggenäs och Sörbyvägen, nästan halvvägs till Fjälebro, avser kommunen att påbörja under 2023. Ansökan om planbesked har gjorts i närheten av utbyggnadsområdet. Möjlighet till exploatering kan skapas i samband med utbyggnad av allmän VA-anläggning.

Tådås

Området ligger nära delar av allmän VA-försörjning i Långekärr. Det finns dock en osäkerhet om det kapacitetsmässigt finns möjlighet att ansluta där. Förstärkningsåtgärder kan behövas, alternativt krävs annan anslutning till den allmänna VA-anläggningen. Tådås och Valsäng är belägna nära varandra och utbyggnad till dessa områden bör samordnas och ske i ett gemensamt projekt.

Valsäng

Området ligger nära delar av allmän VA-försörjning i Långekärr. Det finns dock en osäkerhet om det kapacitetsmässigt finns möjlighet att ansluta där. Förstärkningsåtgärder kan behövas alternativt krävs annan anslutning till den allmänna VA-anläggningen. Tådås och Valsäng är belägna nära varandra och utbyggnad till dessa områden bör samordnas och ske i ett gemensamt projekt.

Skåpesund

Området ligger en bit bort från befintlig VA-försörjning. Anslutning av Fjälebro innan Skåpesund förenklar utbyggnaden. En gång- och cykelväg längs med väg 160 planeras hela vägen fram till Skåpesund, med byggstart för första delen under 2023. Sträckan vidare fram mot Skåpesund saknar tidsplan. Om vägen byggs inom vattentjänstplanens tidshorisont finns möjlighet till samordning.

Utifrån bedömningen av möjlighetskriterierna blir utbyggnadsprioriteringen:

1. Fjälebro
2. Tådås/Valsäng
3. Skåpesund

4.4.2 VA-bevakningsområden

Bebyggelseområden som bedömts vara bevakningsområden är listade i Tabell 1. Ytterligare information kring dessa områden kan läsas i bilaga 1. Områdena kommer ha en fortsatt enskild VA-försörjning tills vidare. Allt eftersom ny information tillkommer behöver bevakningsområdena följas upp. Det är kommunen, med huvudansvar hos samhällsbyggnadsförvaltningen, som bör bevaka när det t.ex. tillkommer bygglov eller förändring i nyttjandet av bebyggelsen i området som bland annat kan ändra förutsättningarna för bedömningen om området ska klassas som ett utbyggnadsområde. Beviljande av bygglov behöver medges på ett sådant sätt så att konsekvenserna harmoniserar med kommunens önskan gällande samhällsutveckling.

Tabell 1. Bebyggelseområden som klassats som VA-bevakningsområden och kommer fortsätta ha en enskild VA-försörjning tills vidare.

Nr	Område	Nr	Område
1	Tjörnekalv	16	Huseberg
2	Källdalen	17	Köleröd
4	Flatholmen	18	Djupvik
5	Skogsborg-Gullfjäll	19	Balkeröd norra
6	Viks Ödegärde	20	Häggvall östra
7	Ängeviken*	22	Röra
8	Bö södra*	23	Dyvik
9	Bö norra*	24	Långekärr
10	Hättan	25	Knöde
11	Risön	26	Toröd
12	Bräcke	27	Knuten
13	Olsnäs östra	29	Lilla Askerön södra
14	Södra Bäck	30	Lilla Askerön norra

** Verksamhetsområde för spillvatten har beslutats men överklagats.*

4.5 Plan för VA-utbyggnad

Tjörns kommun planerar att påbörja en utbyggnad till de fyra områdena inom de närmsta 15 åren. Genom att denna vattentjänstplan beslutas tar kommunen ställning till vilka områden som VA-avdelningen ska fokusera på under den kommande femtonårsperioden. Projekt för VA-utbyggnad omfattar en förberedande planerande fas och en genomförandefas för byggnationen. Projektet inleds med att projektera ledningsnätet för utbyggnaden, genomföra nödvändiga utredningar och säkerställa nödvändiga tillstånd innan genomförandefasen då själva utbyggnaden av vatten- och spillvattenledningsnät samt tillhörande anläggningar utförs.

4.5.1 Utbyggnadskostnader

Områdesledningar

Investeringskostnader för VA-ledningar och andra VA-anordningar inom respektive bebyggelseområde (områdesledningar) ska finansieras av anläggningsavgifter från de fastigheter som ska anslutas.

I Tabell 2 nedan visas bedömda investeringskostnader och hur stor del av investeringen för områdesledningar inom de fyra VA-utbyggnadsområdena som täcks av anläggningsavgifter (täckningsgrad). Intäkterna av anläggningstaxan baseras på antalet fastigheter inom respektive område och ett antagande att anslutna bostadshus är av typhus A (tomtyta 800 m^2). Data om anläggningsavgiften för Tjörns kommun från 2022 har använts vid beräkningarna. Investeringskostnaden utgår ifrån att nya ledningar anläggs. I områdena finns idag gemensamhetsanläggningar som försörjer flera fastigheter. Vid ett beslut om verksamhetsområde har VA-huvudmannen möjlighet att ta över anläggningen, enligt 39 § LAV. Ett övertagande av gemensamhetsanläggningarna kan leda till en annan investeringskostnad och täckningsgrad.

Tabell 2. Sammanställning av kostnader och täckningsgrad för områdesledningar inom respektive VA-utbyggnadsområde.

Nr	Område	Antal fastigheter (st)	Täckningsgrad
3	Tådås	80	72%
15	Valsäng	107	89%
21	Fjälebro	75	87%
28	Skåpesund	149	81%

Enligt 32 § LAV ska fastighetsägare inte behöva betala mer än vad som motsvarar fastighetens andel av kostnaden för att ordna VA-anläggningen, d.v.s. avgifterna får inte överstiga kostnaden för utbyggnaden. Beslutas det om en lägre täckningsgrad måste kommunen täcka resterande delen av kostnaden på annat sätt.

Överföringsledningar

Utöver områdesledningar krävs överföringsledningar mellan befintligt nät och områdena. Stora investeringar kommer att krävas för att ansluta de utpekade områdena till befintligt nät. Kostnader för överföringsledningar mellan VA-utbyggnadsområdena och befintligt ledningsnät framgår i kommunens avloppsförsörjningsplan.

4.5.2 Tidplan

Uppskattad planering för VA-utbyggnadsområdena kan ses i Tabell 3.

Tabell 3. Uppskattad planering för arbetet med VA-utbyggnadsområdena inom Tjörns kommun. Respektive områdes planeringsfas och genomförande fas kan ses i tidplanen som orange och blå färg.

Planeringsfas	Genomförandefas	År														
VA-utbyggnadsområde		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Fjälebro																
Tådås/Valsäng																
Skåpesund																

4.5.3 Vad innebär VA-utbyggnaden;

För fastighetsägare inom VA-utbyggnadsområden?

För att ansluta sin fastighet till kommunalt vatten och avlopp betalar fastighetsägaren en så kallad anläggningsavgift, som är till för att täcka kostnaden för att ta del av anläggningar och huvudledningar för vatten- och avlopp samt utbyggnad av de servisledningar som ansluter till fastigheten. Anläggningsavgiften är en engångsavgift och varierar beroende på hur många ändamål (dricksvatten; spillvatten; dagvatten) fastigheten ansluter till, antal bostadsenheter samt tomtstorleken. Avgiften beräknas utifrån gällande VA-taxa, som finns på Tjörns kommuns hemsida. Anläggningsavgiften faktureras fastighetsägaren när kommunen upprättat och meddelat fastighetsägaren om förbindelsepunkternas placering. Avgiften utgår från den taxa som gäller när förbindelsepunkterna meddelas fastighetsägaren.

Brukningsavgiften är en periodisk avgift som alla fastighetsägare som är anslutna till allmänt vatten och avlopp betalar. Den är till för att täcka kostnader för drift och underhåll av de allmänna VA-anläggningarna. Storleken på både anläggnings- och brukningsavgift beslutas av kommunfullmäktige. Enligt lagstiftningen kan en fastighetsägare ha rätt till ersättning för så kallad onyttigbliven enskild VA-anläggning när allmänt VA byggs ut till fastigheten. Om ersättning utgår beror ersättningens nivå av anläggningens typ, ålder, skick och vilka kostnader fastighetsägaren haft för anläggningen. Kraven för när en fastighetsägare har rätt till ersättning är högt ställda, men en bedömning görs alltid i varje enskilt fall. De fastighetsägare som berörs av VA-utbyggnad får information om planerna för VA-utbyggnad i sitt område innan, och löpande under utbyggnadsprocessen.

För fastighetsägare med fortsatt enskild VA-försörjning?

Konsekvenser för enskilda fastighetsägare i områden där VA-utbyggnad inte planeras, är att investeringar i förbättrade avloppsanläggningar, enskilda eller gemensamma, i många fall kan komma att behövas. Detta gäller efter krav från tillsynsmyndigheten för anläggningar som har nått sin livslängd.

5 Åtgärder för att minska skyfallspåverkan

I detta avsnitt redogörs för kommunens arbete med att säkerställa att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Begreppet skyfall saknar idag vedertagen definition. SMHI definierar skyfall som minst 50 mm nederbörd som faller på 1 timme eller minst 1 mm på en minut. 50 mm nederbörd på 1 timme är beräknat till en återkomsttid på mellan 50 och 100 år. MSB (2017) rekommenderar i sin vägledning för skyfallskartering att återkomsttiden vid en analys bör vara minst 100 år. Länsstyrelserna (2018) definierar i sin rekommendation för hur kommunerna ska hantera risken för översvämning till följd av skyfall vid detaljplanprocessen, skyfall som ett klimatanpassat 100-årsregn. De nämner vidare att regnmängden vid ett skyfall väntas öka med 20–40% fram till år 2100, vilket då medför att en lämplig klimatfaktor är mellan 1,2-1,4.

5.1 Påverkan vid skyfall

I samband med framtagandet av ny översiktsplan, har kommunen under 2022 tagit fram en skyfallsutredning med syfte att undersöka vilka delar av kommunen som riskerar att översvämmas vid ett skyfall. Resultaten har varit ett underlag för vattentjänstplanen. Utredningen har gjorts utifrån ett klimatanpassat regn med återkomsttid på 100 år och en klimatfaktor på 1,3. Utredningen visar risk för omfattande översvämning av mark och fastigheter i vissa områden, samhällsfunktioner som skolor och räddningstjänst riskerar att påverkas och framkomligheten begränsas inom vissa områden.

5.1.1 Dricksvatten

Vid skyfall finns ökad risk för påverkan av råvattnet i vattentäkten eftersom en ökad avrinning ifrån närliggande områden riskerar att dra med sig föroreningar dit. Risken för mikrobiologisk påverkan ökar i samband med ett intensivt skyfall. Kommunen tar regelbundet prover i vattentäkterna för att kontrollera kvaliteten.

För att undvika inläckage av förorenat vatten i dricksvatten, är det av stor vikt att ledningsnätet hålls trycksatt. Det elektriska försörjningssystemet är en förutsättning för tryckstegringsstationernas funktion och för att kunna hålla hela systemet trycksatt. Vid ett skyfall finns risk för större avbrott i elförsörjningen. Det riskerar att göra delar av systemet trycklöst. Större delen av systemet bedöms dock vara trycksatt med hjälp av vattenverkets tryckstegring med reservkraft samt vattenreservoarer. Två av kommunens vattentryckstegringar är placerade på mark som riskerar att översvämmas i samband med skyfall. Ingen av tryckstegringsstationerna är dock en vital del av dricksvattenförsörjning, utan de försörjer enstaka fastigheter.

5.1.2 Spillvatten

Utifrån skyfallsutredningen riskerar ett 40-tal av kommunens spillvattenpumpstationer (SPU) att översvämmas vid ett klimatkompenserat 100-års regn. Av de cirka 40 SPU:erna riskerar 6 stationer att översvämmas med mer än 0,5 m och 2 av dessa med mer än 1 m. Om en pumpstation drabbas av översvämning riskerar stationen att bli överbelastad av det vatten som rinner in i stationen. Överbelastning kan leda till översvämning av mark och fastigheter uppströms samt bräddning av orenat spillvatten. Även pumpstationernas

överbyggnad kan skadas vid en översvämning. Om översvämningen är stor riskerar elen att slås ut. I sådana fall kommer pumpstationen tappa sin funktion och risken för bräddning och översvämning av mark och källare uppströms ökar.

Vid nederbörd ökar inkommande flöde till reningsverken på grund av dels fastigheter som har sitt dagvatten påkopplat på spillvatten, dels otäta ledningar. Vid skyfall riskerar spillvattenledningarna därför att överbelastas. Överbelastade spillvattenledningar kan leda till både översvämningar och bräddningar, vilket tidigare inträffat i kommunen.

5.1.3 Dagvatten

Skyfallskarteringen visar att områden innanför verksamhetsområde för dagvatten riskerar att översvämmas. Kroksdal, Tubberöd, Bäckevik, Kårevik, Kållekärr, Bleket samt delar av Höviksnäs är exempel på områden som riskerar att bli påverkade vid skyfall. Områden som påverkas, ligger ofta i en sänka eller har stora avrinningsområden uppströms vars avrinning rinner genom området. Vid skyfall riskeras både mark och fastigheter att översvämmas inom dessa områden. Då dagvattensystemet inte är dimensionerat för skyfall, kommer dagvattenledningarna att överbelastas och inte klara av att avleda allt dagvatten som bildas.

5.2 Åtgärder

Som övergripande åtgärd planerar kommunen att utöka sitt arbete för att hantera skyfall. Ansvaret för att arbeta förebyggande mot riskerna för skyfall behöver också tydligt fördelas. En skyfallsutredning har gjorts under arbetet med kommunens översiktsplan. I utredningen har en skyfallsmodellering samt en översiktlig strukturplan med förslag på översvämningsbara ytor och placering av styrningsåtgärder gjorts. Kommunen avser att arbeta vidare med ansvarsfördelning för att möjliggöra en åtgärdsplan med syfte att minska den generella påverkan av skyfall. Att hantera skyfall genom säkra skyfallsvägar samt utvalda översvämningsytor där värdet på åverkan är liten, är grunden för att VA-anläggningen ska fungera även vid ökad belastning på grund av skyfall.

5.2.1 Dricksvatten

Arbete med att uppdatera nu gällande skyddsföreskrifter för Tolleby vattenskyddsområde planeras att påbörjas under det närmaste året. I detta arbete inkluderas även risken för påverkan av skyfall och hur vattentäkten kan skyddas från skyfallspåverkan. Provtagningen av råvattenkvaliteten ska ske mer frekvent, vilket ger kommunen än bättre bild av dess variationer och risker. Kommunen uppdaterar även riskanalysen för vattenförsörjning som inkluderar risker kopplade till kvalitet i vattentäkten.

Risken för trycklösa förhållanden ska utredas närmare och åtgärder vidtas i områden där risken är stor. Kommunens pågående arbete med att förnya ledningsnätet för dricksvatten skapar även en högre tolerans mot trycklösa förhållanden. Sannolikheten för kontamination i dricksvattennätet beror bland annat på ledningarnas kondition. En nylagd ledning med bättre kondition ger en lägre risk. Kommunen planerar även att undersöka funktionaliteten i de anläggningar där det finns risk för kontamination vid skyfall.

5.2.2 Spillvatten

Kommunen har påbörjat ett arbete med att öka förnyelsetakten av spillvattenledningsnätet. Förnyelsetakten har under de senaste åren ökat väsentligt och ska enligt plan att ligga på 1 % de närmaste åren. Kommunen planerar även att bygga ut ledningssystemet för dagvatten samt att ålägga fastighetsägare att ansluta korrekt till ett duplikatsystem. Arbetet förväntas minska nederbördpåverkan och inläckaget av ovidkommande vatten. Ett spillvattennät med minskat inläckage förväntas leda till minskade störningar, som källaröversvämningar och bräddningar, vid skyfall.

Utöver detta avser kommunen att kontrollera funktionaliteten i de utpekade spillvattenpumpstationerna. Främst kommer stationernas täthet samt elinstallation att kontrolleras för att säkerställa funktionalitet även vid en viss översvämning. Även bräddavlopp ska kontrolleras och backventiler monteras om risken för inkommande flöde via bräddavlopp finns.

5.2.3 Dagvatten

VA-huvudmannens dagvattensystem är dimensionerat, och kommer även i framtiden att dimensioneras, utifrån svenskt vattens rekommendationer (P110) för en återkomsttid på mellan 10-30 år beroende på typ av område. Detta medför att dagvattensystemet kommer att bli överbelastat under ett regn med längre återkomsttid än så. Hantering av skyfall kräver således en annan typ av hantering. Kommunen behöver tydliggöra ansvariga verksamheter inom kommunen för att hantera skyfall samt att ge förutsättningar för att arbeta med frågan. Vidare har kommunen startat ett övergripande arbete med att ta fram en plan för hur dagvatten ska hanteras i kommunen, där flera avdelningar är involverade. Planen tar bland annat sikte på att ta fram principer för att minska, fördröja samt avleda de flöden som uppstår vid nederbörd.

Kommunen kommer även att succesivt bygga ut det allmänna dagvattensystemet. I samband med utbyggnaden kommer effekterna av ett överbelastat dagvattensystem att undersökas och var vatten kommer att rinna ut ur systemet vid en överbelastning. Systemet ska sedan anpassas för att utflöde ur dagvattensystemet ska ske på fördelaktiga platser.

6 Miljöbedömning

Enligt 6 kap. 3 § Miljöbalken skall en strategisk miljöbedömning göras för lagstadgade planer som upprättas av en kommun om betydande miljöpåverkan kan antas. Kommunen har utifrån en undersökning gjort bedömningen att planen inte kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan och att en strategisk miljöbedömning därmed inte behöver göras. Se bilaga 3 för motivering och genomgång av bedömningen.

7 Referenser

Länsstyrelsen Stockholm och Västra Götalands län (2018): Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall- stöd i fysisk planering. Fakta 2018:5.

MSB (2017): Vägledning för skyfallskartering, tips för genomförande och exempel på användning MSB1121 – augusti 2017, ISBN: 978-91-7383-764-4.

Bilaga 1 – Bebyggelseområden

AFRY har gjort en klusteranalys för att identifiera bebyggelseområden inom Tjörns kommun som kan utgöra ett större sammanhang. Bebyggelsekluster bestående av minst 20 sammanhängande byggnader/hus med ett maximalt bebyggelseavstånd på 50 meter inkluderades i klusteranalysen.

Tabell 1 nedan visar alla bebyggelseområden som identifierats i klusteranalysen och om de klassats som bevakningsområde eller utbyggnadsområde.

Tabell 1. Bebyggelseområden i Tjörns kommun.

Nr	Område	Bostadshus (st)	Permanent-bostäder (st)	Permanent-boendegrad (%)	Kommentar	Områdeskategori
1	Tjörnekalv	50	9	18	Avtalskunder	Bevakningsområde
2	Källdalen	61	24	39	Avtalskunder	Bevakningsområde
3	Tådås	80	42	53		Utbyggnadsområde
4	Flatholmen	35	0	0		Bevakningsområde
5	Skogsborg-Gullfjäll	282	59	21	Avtalskunder	Bevakningsområde
6	Viks Ödegärde	30	4	13		Bevakningsområde
7	Ängeviken*	45	7	16	Spillvatten utbyggt	Bevakningsområde
8	Bö södra*	24	2	8	Spillvatten utbyggt	Bevakningsområde
9	Bö norra*	38	7	18	Spillvatten utbyggt	Bevakningsområde
10	Hättan	19	0	0		Bevakningsområde
11	Risön	34	0	0		Bevakningsområde
12	Bräcke	57	20	35		Bevakningsområde
13	Olsnäs östra	42	13	31		Bevakningsområde
14	Södra Bäck	48	20	42		Bevakningsområde
15	Valsäng	107	71	66		Utbyggnadsområde
16	Huseberg	68	18	26		Bevakningsområde
17	Köleröd	59	14	24		Bevakningsområde
18	Djupvik	25	11	44	Delvis avtalskunder	Bevakningsområde
19	Balkeröd norra	21	19	90		Bevakningsområde
20	Häggvall östra	25	6	24		Bevakningsområde
21	Fjälebro	75	41	55		Utbyggnadsområde
22	Röra	54	11	20		Bevakningsområde
23	Dyvik	34	12	35		Bevakningsområde
24	Långekärr	24	20	83	Avtalskunder	Bevakningsområde
25	Knöde	46	6	13		Bevakningsområde
26	Toröd	126	19	15		Bevakningsområde
27	Knuten	23	4	17		Bevakningsområde
28	Skåpesund	149	64	43		Utbyggnadsområde
29	Lilla Askerön södra	38	17	45		Bevakningsområde
30	Lilla Askerön norra	71	23	32		Bevakningsområde

** Verksamhetsområde för spillvatten har beslutats men överklagats.*

Bilaga 2 – VA-kort

Fjälebro

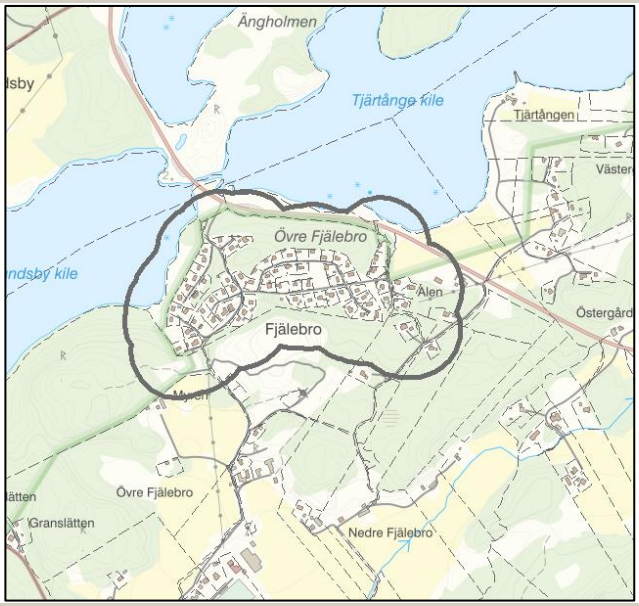

Bebyggelsestruktur	Antal adresspunkter	Antal permanentboendeadresser	Permanentgrad
	75 st	41 st	55%
Sammanställd bedömning av miljö- och hälsoaspekter	Majoriteten av fastigheterna är anslutna till en gemensam anläggning för vatten och/eller en gemensam anläggning för spillvatten. Det bedöms vara tillräcklig kapacitet för en god dricksvattenförsörjning, med vissa mindre allvarliga kvalitetsproblem. För spillvattnet är det generellt dåliga förutsättningar för infiltration. Recipienten är känslig. Omvandlings- och bebyggelsetrycket är högt. För att nå miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” i recipienten behöver näringstillförseln minska. Med anledning av recipientens känslighet saknas förutsättningar för en godtagbar enskild lösning.		
Dricksvatten-försörjning	En gemensam anläggning sörjer för vattenförsörjningen för de flesta, med tillräcklig kapacitet och mindre allvarliga problem med kvaliteten. Området ligger i ett avrinningsområde som vid torrår beräknas ha en knapp positiv grundvattenbalans. Avrinningsområdet beräknas även ha en negativ grundvattenbalans under högsäsong. Dock utgår bedömningen utifrån jämnt fördelad bebyggelse, vilket gör att lokala variationer finns. Möjligt grundvattenuttag kan vara lägre, i synnerhet i tätbefolkade områden.		
Kommentar	Den gemensamma vattenförsörjningen sköts genom Sundsby kile samfällighetsförening. Denna omfattar ca 65 fastigheter av områdets 75 adresspunkter. Under 2015 har föreningen renoverat sin anläggning för att säkerställa bibehållen kvalitet och kvantitet. Med anledning av renoveringen bedöms området nu ha tillräcklig kapacitet och mindre allvarliga problem med kvaliteten. De 8 prover som tagits på dricksvattnet 2015–2017 har visat på tjänligt vatten. Vid de tillfällen analyssvaren visat på tjänligt med anmärkning har detta gällt odlingsbara mikroorganismer, koliforma bakterier, turbiditet, mangan och järn.		

Avloppsförsörjning	Den gemensamma spillvattenreningen sköts genom Sundsby kile ARV samfällighetsförening. Denna omfattar ca 73 fastigheter av områdets 75 adresspunkter. Anläggningen uppfyller inte kraven på rening. Askeröfjorden är recipient, det finns också vattenförbindelse till Stigfjorden genom ett smalt och grunt sund. Anläggningen uppfyller inte de reningskrav som den behöver uppfylla, för att minska belastningen på recipienten. Utsläppspunkten är lokaliserad i område som tillhör Stigfjordens naturreservat. I föreskrifterna till reservatet utpekas övergödning som ett hot mot de värden som områdesskyddet är instiftat för att skydda. Utsläppspunkten ligger även inom område som ingår i Natura 2000 (Art- och habitatdirektivet SCI och Fågeldirektivet SPA). Övergödning utpekas som ett hos mot både de marina habitaten och mot strandhabitaten. MKN: Den ekologiska statusen ska vara ”god” men är för närvarande ”måttlig”. Vid bedömning av den ekologiska statusen läggs stor vikt vid övergödning. Det finns ett uttalat åtgärdsbehov för att komma till rätta med övergödningsproblematiken. Övrigt: Utsläpp av näringsämnen i ett grunt vattenområde med starkt begränsad vattenomsättning ger större eutrofierande effekter än ett område med större djup och högre grad av utspädning.
Kommentar	Gemensamhetsanläggningarna och de enskilda anläggningarna för spillvattnet bidrar till att näringsämnen släpps ut till en mycket övergödningskänslig recipient. För att nå miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” i recipienten behöver näringstillförseln minska. Med anledning av recipientens känslighet saknas förutsättningar för en godtagbar enskild lösning. Allmän spillvattenförsörjning i området skulle innebära avledande av avloppsvatten till en mer lämplig utsläppspunkt och till ett mer robust reningsverk varför kommunen gör bedömningen att allmän avloppsförsörjning är den enda godtagbara lösningen.
Recipient/ naturmiljö	Slutlig recipient är Stigfjorden (Natura 2000 och Naturreservat) vilket är en känslig recipient.
Förändrad bebyggelsestruktur	Området har ett högt omvandlingstryck/bebyggelsetryck men omfattas ej av politiskt beslut, såsom fördjupad översiktsplan eller detaljplan.
Förutsättningar för enskilt VA	Genomsläppligheten i marken i området varierar, vissa områden omfattar postglacial finlera (låg genomsläpplighet), andra postglacial sand (hög genomsläpplighet) och ytterligare andra berg (medelhög genomsläpplighet). Bebyggelsen ligger på 12-24 meter över havet.. Fastigheterna är jämnstora, i snitt ca 1100m².
Förutsättningar för kommunalt VA	Till verksamhetsområdet (för dricks- och spillvatten) i Myggenäs är det 2,9 km.

Tådås

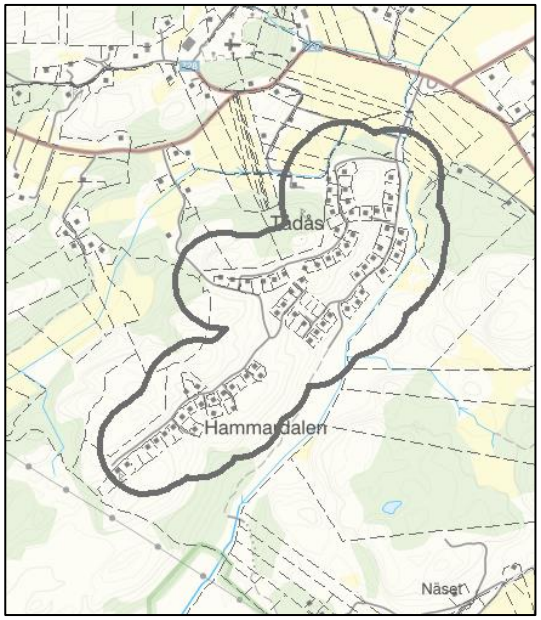

Bebyggelsestruktur	Antal adresspunkter	Antal permanentboendeadresser	Permanentgrad
	80 st	42 st	53%
Bedömning miljö- och hälsa	Majoriteten av fastigheterna är anslutna till en gemensam anläggning för dricks- och spillvatten. Vad gäller vattenförsörjningens kapacitet finns det för lite underlag för att dra några slutsatser. De analyser som gjorts på vattenkvaliteten visar på vissa mindre allvarliga kvalitetsproblem. För spillvattnet varierar förutsättningarna för infiltration. Recipienten är känslig. Omvandlings- och bebyggelsetrycket är högt. För att nå miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” i recipienten behöver näringstillförseln minska. Med anledning av recipientens känslighet saknas förutsättningar för en godtagbar enskild lösning.		
Dricksvattenförsörjning	En gemensam anläggning sörjer för vattenförsörjningen för de flesta, med okänd kapacitet och mindre allvarliga problem med kvaliteten.		
Kommentar	Den gemensamma vattenförsörjningen sköts genom Tådås Väg- och samfällighetsförening. Denna omfattar ca 90 fastigheter av områdets 80 adresspunkter. Föreningen planerar att renovera sin anläggning. Kvaliteten har övervägande varit tjänlig på de prover som tagits. När analysen visat på tjänligt med anmärkning har detta varit avseende odlingsbara mikroorganismer, koliforma bakterier, turbiditet, järn och mangan. Vattnet har dessutom varit otjänligt avseende lukt. Det finns för lite underlag för att göra en bedömning av kapaciteten. Området ligger i ett avrinningsområde som vid torrår beräknas ha en knapp positiv grundvattenbalans. Avrinningsområdet beräknas även ha en negativ grundvattenbalans under högsäsong. Dock utgår bedömningen utifrån jämnt fördelad bebyggelse, vilket gör		

	att lokala variationer finns. Möjligt grundvattenuttag kan vara lägre, i synnerhet i tätbefolkade områden.
Avloppsförsörjning	Gemensamhetsanläggning och några enstaka enskilda avlopp Utsläppspunkten är lokaliserad i område som tillhör Säby kile naturvårdsområde och i stor närhet till Breviks kile naturreservat som delar vatten med Säby kile Säby och Breviks kile karaktäriseras av grunda mjukbottnar med natingarter och alger vilket gör att området är viktigt som reproduktionslokal för många fiskar samtidigt som det är av stort värde som rast och näringsplats för fåglar. Breviks kile är även utpekat som Natura 2000-område. Övergödning utpekas som ett hos mot de marina habitaten. MKN: Den ekologiska statusen ska vara ”god” men är för närvarande ”måttlig”. Vid bedömning av den ekologiska statusen läggs stor vikt vid övergödning. Det finns ett uttalat åtgärdsbehov för att komma till rätta med övergödningsproblematiken. Övrigt: Utsläpp av näringsämnen i ett grunt vattenområde med starkt begränsad vattenomsättning ger större eutrofierande effekter än ett område med större djup och högre grad av utspädning.
Kommentar	Gemensamhetsanläggningarna och de enskilda anläggningarna för spillvattnet bidrar till att näringsämnen släpps ut till en mycket övergödningskänslig recipient. För att nå miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” i recipienten behöver näringstillförseln minska. Med anledning av recipientens känslighet saknas förutsättningar för en godtagbar enskild lösning. Allmän spillvattenförsörjning i området skulle innebära avledande av avloppsvatten till en mer lämplig utsläppspunkt och till ett mer robust reningsverk varför kommunen gör bedömningen att allmän avloppsförsörjning är den enda godtagbara lösningen.
Recipient/ naturmiljö	Recipienten Skärhamnsområdet omfattas av Natura 2000-område.
Förändrad bebyggelsestruktur	Området har ett högt omvandlingstryck/bebyggelsetryck men omfattas ej av politiskt beslut, såsom fördjupad översiktsplan eller detaljplan.
Förutsättningar för enskilt VA	Genomsläppligheten i marken i området varierar, vissa områden omfattar postglacial finlera (låg genomsläpplighet), andra postglacial sand (hög genomsläpplighet) och ytterligare andra berg (medelhög genomsläpplighet). Bebyggelsen ligger mellan 1–54 meter över havet i kuperad terräng. Fastigheterna är jämnstora, i snitt ca 1000m².
Förutsättningar för kommunalt VA	Till verksamhetsområdet (både dricks- och spillvatten) i Långekärr är det ca 2,3 km, till Kållekärr är det 5,2 km.

Valsäng

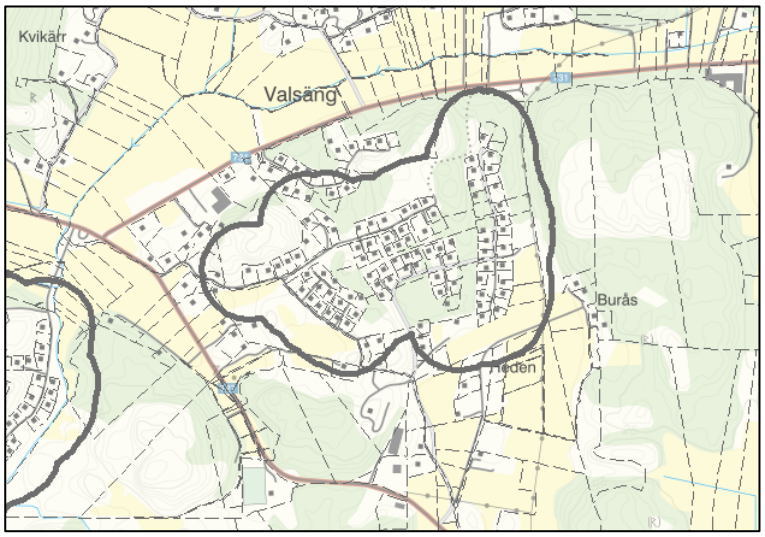

Bebyggelsestruktur	Antal adresspunkter	Antal permanentboendeadresser	Permanentgrad
	107 st	71 st	66%
Bedömning miljö- och hälsa	Majoriteten av fastigheterna är ansluta till en större gemensam anläggning för vatten och/eller en gemensam anläggning för spillvatten. För spillvattnet finns två större och två mindre anläggningar. Vattenförsörjningen dras med enskilda allvarliga kvalitetsproblem, tillsammans med några mindre allvarliga problem. Det finns för lite underlag för att dra någon slutsats kring kapaciteten i vattenförsörjningen. För spillvattnet är det generellt dåliga förutsättningar för infiltration. Recipienten är känslig och området omfattas av ett högt omvandlings- och bebyggelsetryck. För att nå miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” i recipienten behöver näringstillförseln minska. Med anledning av recipientens känslighet saknas förutsättningar för en godtagbar enskild lösning.		
Dricksvattenförsörjning	En gemensam anläggning sörjer för vattenförsörjningen för de flesta, med osäker kapacitet, enstaka allvarliga kvalitetsproblem och några mindre kvalitetsproblem.		
Kommentar	Den gemensamma vattenförsörjningen sköts genom Södra Valsäng samfällighetsförening. De senaste åren har inga analyssvar delats med kommunen. Innan dess påvisade flera prov otjänligt vatten med avseende på koliforma bakterier. Prov har också visat på mindre kvalitetsproblem i form av tjänligt med anmärkning med avseende på odlingsbara mikroorganismer, turbiditet, natrium, aluminium, mangan, klorid, fluorid och järn. Det finns för få uppgifter om kvantiteten för att göra någon sammanställning av denna. Området ligger i ett avrinningsområde som vid torrår beräknas ha en god grundvattenbalans. Avrinningsområdet beräknas även ha positiv grundvattenbalans under högsäsong. Dock utgår bedömningen utifrån jämnt fördelad bebyggelse, vilket gör		

	att lokala variationer finns. Möjligt grundvattenuttag kan vara lägre, i synnerhet i tätbefolkade områden.
Avloppsförsörjning	Spillvattnet omhändertas av flera gemensamhetsanläggningar, en större, några mindre och ett flertal enskilda avlopp. De större gemensamma anläggningarna sköts av samfälligheterna Södra Valsäng Ekobyn, och Södra Valsäng. Det finns dessutom några mindre gemensamhetsanläggningar och enskilda avlopp. Inom delar av området är de flesta enskilda avloppen inventerade. Reningen i samfälligheterna uppfyller kraven. Utsläppspunkten är lokaliserad i område som tillhör Säby kile naturvårdsområde och i stor närhet till Breviks kile naturreservat som delar vatten med Säby kile. Säby och Breviks kile karaktäriseras av grunda mjukbottnar med natingarter och alger vilket gör att området är viktigt som reproduktionslokal för många fiskar samtidigt som det är av stort värde som rast och näringsplats för fåglar. Breviks kile är även utpekat som Natura 2000-område. Övergödning utpekas som ett hos mot de marina habitaten. MKN: Den ekologiska statusen ska vara ”god” men är för närvarande ”måttlig”. Vid bedömning av den ekologiska statusen läggs stor vikt vid övergödning. Det finns ett uttalat åtgärdsbehov för att komma till rätta med övergödningsproblematiken. Övrigt: Utsläpp av näringsämnen i ett grunt vattenområde med starkt begränsad vattenomsättning ger större eutrofierande effekter än ett område med större djup och högre grad av utspädning.
Kommentar	Gemensamhetsanläggningarna och de enskilda anläggningarna för spillvattnet bidrar till att näringsämnen släpps ut till en mycket övergödningskänslig recipient. För att nå miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” i recipienten behöver näringstillförseln minska. Med anledning av recipientens känslighet saknas förutsättningar för en godtagbar enskild lösning. Allmän spillvattenförsörjning i området skulle innebära avledande av avloppsvatten till en mer lämplig utsläppspunkt och till ett mer robust reningsverk varför kommunen gör bedömningen att allmän avloppsförsörjning är den enda godtagbara lösningen.
Recipient/ naturmiljö	Slutlig recipient är Säby Kile, vilket är en känslig recipient. Recipienten Skärhamnsområdet omfattas av Natura 2000-område.
Förändrad bebyggelsestruktur	Området har ett högt omvandlingstryck/bebyggelsetryck och omfattas av politiskt beslut, såsom fördjupad översiktsplan eller detaljplan.
Förutsättningar för enskilt VA	Berg, postglacial finlera, glacial finlera, postglacial finsand. Bebyggelse 6-26 m.ö.h. 1300 m2 (Valsäng 4:14), relativt homogen tomtstorlek med undantag för några större fastigheter. Genomsläppligheten i marken i området varierar, vissa områden omfattar glacial och postglacial finlera (låg genomsläpplighet), andra postglacial sand (hög genomsläpplighet) och ytterligare andra berg (medelhög genomsläpplighet). Bebyggelsen ligger på 6–26 meter över havet. Fastigheterna är jämnstora, i snitt ca 1300m², med några större fastigheter.

Förutsättningar för kommunalt VA	Till verksamhetsområdet (dricks- och spillvatten) i Långekärr är det 2,5 – 3,6 km.

Skåpesund

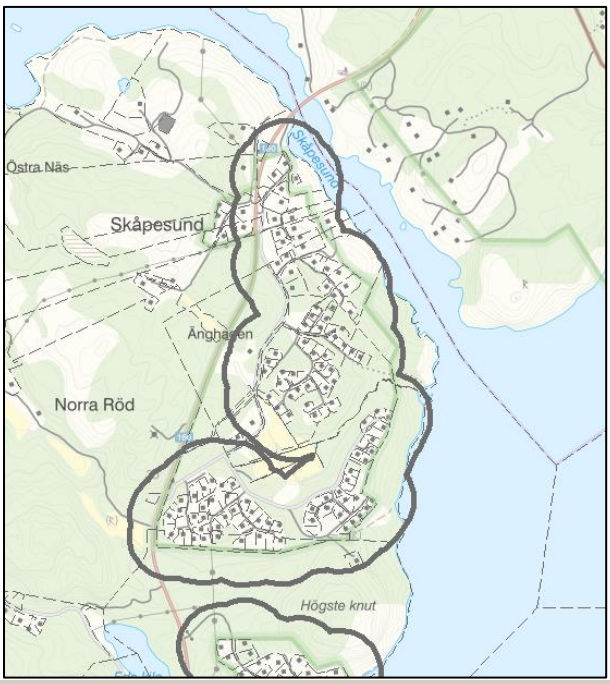

Bebyggelsestruktur	Antal adresspunkter	Antal permanentboendeadresser	Permanentgrad
	149 st	64 st	43%
Bedömning miljö- och hälsa	I området finns enskilda brunnar för enstaka fastigheter och mindre gemensamhetsanläggningar. Kapacitetsbrist och kvalitetsbrist finns i området. För spillvattnet varierar förutsättningarna för infiltration. Recipienten är känslig och området omfattas av ett högt omvandlings- och bebyggelsetryck. För att nå miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” i recipienten behöver näringstillförseln minska. Med anledning av recipientens känslighet saknas förutsättningar för en godtagbar enskild lösning.		
Dricksvattenförsörjning	I området finns enskilda brunnar för enstaka fastigheter och mindre gemensamhetsanläggningar. Av totalt 9 analyssvar visar kvaliteten på otjänligt i två prov i avseende E coli och koliforma bakterier. Ett prov från mindre gemensam dricksvattenanläggning visar på otjänligt på nickel, turbiditet, flourid, järn, natrium. Tjänligt med anmärkning påvisas i avseende 2 odlingsbara mikroorganismer, E coli, koliforma bakterier, järn, turbiditet, 2 mangan, 3 natrium, 4 klorid, färg, COD-Mn, ammonium. Avloppspåverkan kan utläsas men även saltvatteninträngning. I området finns en stor gemensam dricksvattenanläggning, Trankoket Samfällighetsförening, för ca 75 fastigheter. Under sommaren när ett större uttag sker förekommer brist på vatten. Kvaliteten visar på övervägande tjänligt dricksvatten de senaste åren fördelade på 8 analyssvar. Tjänligt med anmärkning på mikroorganismer och koliforma bakterier, turbiditet, mangan och järn har noterats.		

Kommentar	Området ligger i ett avrinningsområde som vid torrår beräknas ha en negativ grundvattenbalans. Avrinningsområdet beräknas även ha negativ grundvattenbalans under högsäsong och då i synnerhet i tätbefolkade områden. Otjänligt vatten har noterats inom området. Brist på vatten förekommer under högsäsong
Avloppsförsörjning	Det finns fyra större gemensamhetsanläggningar för avlopp Tranviken ARV (30 fastigheter), Åsvägen ARV (26 fastigheter), Föreningen Renat ARV (6 fastigheter) och Trankoket BDT (11 fastigheter). Finns ett par mindre gemensamma avlopp, resten är enskilda avlopp. VA-föreningar finns i området. Enskilda avlopp har inventerats och inom ett par år ska anläggningar med dålig status vara åtgärdade. Utsläppspunkten är lokaliserad i område som tillhör Stigfjordens naturreservat. I föreskrifterna till reservatet utpekas övergödning som ett hot mot de värden som områdesskyddet är instiftat för att skydda. Utsläppspunkten ligger även inom område som ingår i Natura 2000 (Art- och habitatdirektivet SCI och Fågeldirektivet SPA). Övergödning utpekas som ett hos mot både de marina habitaten och mot strandhabitaten. MKN: Den ekologiska statusen ska vara ”god” men är för närvarande ”måttlig”. Vid bedömning av den ekologiska statusen läggs stor vikt vid övergödning. Det finns ett uttalat åtgärdsbehov för att komma till rätta med övergödningsproblematiken. Övrigt: Utsläpp av näringsämnen i ett grunt vattenområde med starkt begränsad vattenomsättning ger större eutrofierande effekter än ett område med större djup och högre grad av utspädning.
Kommentar	Gemensamhetsanläggningarna och de enskilda anläggningarna för spillvattnet bidrar till att näringsämnen släpps ut till en mycket övergödningskänslig recipient. För att nå miljökvalitetsnormen ”god ekologisk status” i recipienten behöver näringstillförseln minska. Med anledning av recipientens känslighet saknas förutsättningar för en godtagbar enskild lösning. Allmän spillvattenförsörjning i området skulle innebära avledande av avloppsvatten till en mer lämplig utsläppspunkt och till ett mer robust reningsverk varför kommunen gör bedömningen att allmän avloppsförsörjning är den enda godtagbara lösningen.
Recipient/ naturmiljö	Slutlig recipient är Stigfjorden
Förändrad bebyggelsestruktur	Området har ett högt omvandlingstryck/bebyggelsetryck
Förutsättningar för enskilt VA	Berg, glacial lera, postglacial sand, kärrtorv. Bebyggelse från 34 m.ö.h. närmast huvudvägen ner till +4 m.ö.h. närmast kusten. Genomsläppligheten i marken i området varierar, vissa områden omfattar glacial och postglacial finlera (låg genomsläpplighet), andra postglacial sand (hög genomsläpplighet) och ytterligare andra berg (medelhög genomsläpplighet). Bebyggelsen ligger på 6–26 meter över havet.

Förutsättningar för kommunalt VA	Närmaste punkt för anslutning till den allmänna VA-anläggningen är ca 5,7 km bort i Myggenäs eller ca 2,8 cm från om Fjälebro ansluts.

Bilaga 3 Vattentjänstplan

Undersökning av behov av strategisk miljöbedömning

2023-16-13

Inledning

I enlighet med 6 kap miljöbalken (MB) skall en kommun som upprättar eller ändrar en plan som krävs i lag undersöka om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om en betydande miljöpåverkan kan antas skall en strategisk miljöbedömning, innehållande en miljökonsekvensbeskrivning, göras. Detta dokument beskriver hur undersökningen har gått till samt redovisar de bedömningar som gjorts samt dess motivering.

Slutsatsen i undersökningen är att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan och att en strategisk miljöbedömning därmed inte behöver genomföras.

Sammanfattning av vattentjänstplanen

Tjörns kommuns vattentjänstplan innehåller i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) §6 b och c:

- Kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behov av allmänna vattentjänster inom samt utanför befintligt verksamhetsområde
- Risker och åtgärdsförslag för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall

Åtgärderna i vattentjänstplanen anger vad som behöver göras men fastslår inte hur, det vill säga teknisk lösning eller eventuellt markanspråk. Det utreds vidare i respektive projekt.

Processbeskrivning

Figuren nedan är hämtad från Naturvårdsverkets handledning för strategiska miljöbedömningar. Den röda numreringen i figuren representerar de bedömningar som gjorts och redovisas nedan i respektive steg.

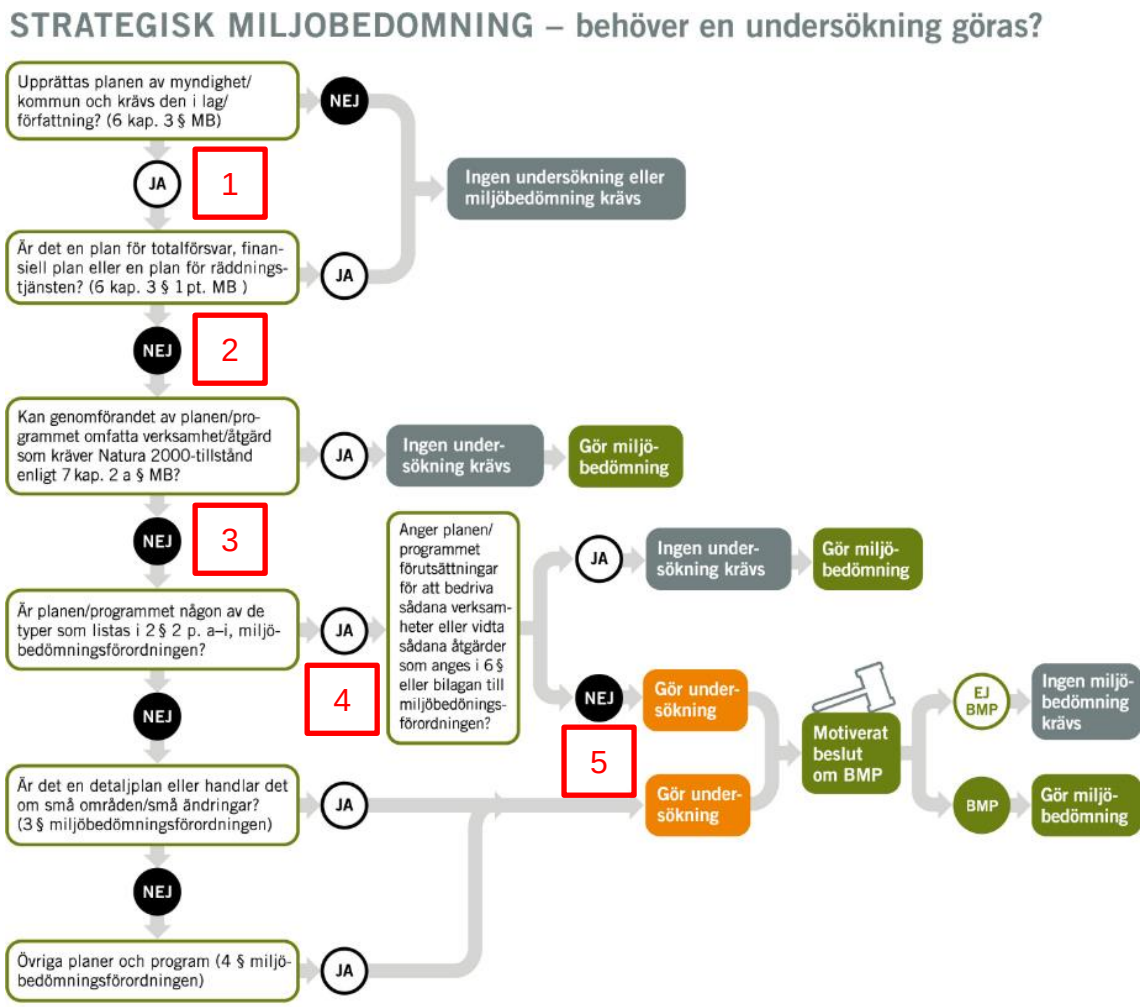

Bedömning steg 1

I 6 kap. 3 § MB beskrivs förutsättningarna för när en strategisk miljöbedömning skall göras.

3 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Bedömning steg 1: Vattentjänstplanen faller under sådana planer som anges i 3 § för vilka miljöbedömning ska göras om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Vattentjänstplanen är reglerad i LAV och tas fram av kommunen.

Bedömning steg 2

I andra stycket av 3 § beskrivs undantag för när en strategisk miljöbedömning inte behöver utföras.

Skyldigheten gäller inte

1. *planer och program som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten, och*
2. *finansiella eller budgetära planer och program.*

Lag (2017:955).

Bedömning steg 2: Vattentjänstplanen omfattas inte av undantagen som anges i 3 §, dvs det är inte en plan för totalförsvaret, en finansiell plan eller en plan för räddningstjänsten

Bedömning steg 3

Enligt 2 § MBF (2017:966) skall en betydande miljöpåverkan antas om verksamhet eller åtgärd kräver tillstånd enligt 7 kap 28 a § MB.

2 § En betydande miljöpåverkan ska antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken, om

1. genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, eller

I 7 kap 28 a § MB regleras tillstånd för åtgärder i så kallade Natura 2000-områden.

28 a § Tillstånd krävs för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 27 § första stycket 1 eller 2.

Under genomförandet av planen förväntas anläggning av ledningar genom Natura 2000-området Sundsby. För tillstånd krävs dock att miljön kan påverkas på ett betydande sätt. Anläggningen av ledningar bedöms ske under en relativt kort sträcka samt i anslutning till redan ianspråktaget område (väg 160) varmed bedömningen görs att miljön inte kan påverkas på ett betydande sätt.

Bedömning steg 3: Genomförandet av vattentjänstplanen bedöms inte komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap 28 a § MB.

Bedömning steg 4

Enligt fortsättningen på 2 § MBF (2017:966) kan en betydande miljöpåverkan antas vid ytterligare villkor.

2 § En betydande miljöpåverkan ska antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken, om

2. planen, programmet eller ändringen anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till denna förordning och är

a) ett åtgärdsprogram enligt 5 kap. 8 § miljöbalken,

b) en avfallsplan enligt 15 kap. 41 § miljöbalken eller enligt 9 kap. 11 § avfallsförordningen (2020:614),

c) en översiktsplan enligt 3 kap. plan- och bygglagen (2010:900),

d) en regionplan enligt 7 kap. plan- och bygglagen,

e) en plan för tillförsel, distribution och användning av energi enligt lagen (1977:439) om kommunal energiplanering,

f) en länsplan enligt förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur,

g) en havsplan enligt havsplaneringsförordningen (2015:400),

h) en plan för moderna miljövillkor enligt 11 kap. 28 § miljöbalken, eller

*i) en annan plan eller ett annat program som avser jord- eller skogsbruk, fiske, energi, industri, transporter, regional utveckling, avfallshantering, **vattenförvaltning**, telekommunikationer, turism, fysisk planering eller markanvändning. Förordning (2020:694).*

Bedömning steg 4: Vattentjänstplanen bedöms falla under de planer som tas upp under ”i)”.

Bedömning steg 5

Enligt steg 4 bedöms planen falla in under de planer som nämns i 2 § MBF (2017:966). I nästa steg skall då bedömningen göras om planen bedöms ange förutsättningar för att bedriva vissa typer av verksamheter eller åtgärder.

2 § En betydande miljöpåverkan ska antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken, om

*2. planen, programmet eller ändringen **anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till denna förordning** och är*

I 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) listas verksamheter som alltid kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. T.ex. listas verksamheter som är tillståndspliktiga enligt 28 kap. 1 § eller 2 § miljöprövningsförordningen (2013:251):

- *större avloppsreningsverk som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar minst 2 000 personekvivalenter*
- *har en avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler.*

- *vattenöverledning av mer än fem procent av normal lågvattenmängd i något av de berörda områdena*

Vidare omfattas vissa sådana mer omfattande verksamheter som omfattas av krav på regeringens tillåtlighetsprövning. Av dessa är följande potentiellt aktuella (17 kap. 4 a § MB):

13. vattenregleringar varigenom ett vattenmagasin av minst 100 miljoner kubikmeter under året eller tio miljoner kubikmeter under veckan ska utnyttjas,

14. vattenöverledningar eller andra vattenbortledningar från vattendrag eller sjöar med en normal oreglerad lågvattenföring av minst tio kubikmeter i sekunden i bortledningspunkten eller utloppet, om därigenom en sådan mängd vatten tas i anspråk att vattenföringen understiger fyra femtedelar av den normala oreglerade lågvattenföringen,

15. grundvattentäkter för tillgodogörande av en större vattenmängd än 10 000 kubikmeter om dygnet, om inte minst nio tiondelar av det uttagna vattnet återförs till grundvattenmagasinet,

16. andra vattenregleringar, vattenöverledningar och vattenbortledningar än som har angetts förut, om verksamheten avser någon av sjöarna Vänern, Vättern, Mälaren, Hjälmaren, Storsjön i Jämtland eller Siljan och företaget kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag,"

Nedan listas också de infrastrukturprojekt som anges i bilagan till MBF (2017:966):

10. Infrastrukturprojekt som avser
a) anläggning av industriområden,
b) tätortsbebyggelse, inklusive byggande av shoppingcentrum och parkeringsplatser,
c) byggande av järnvägar, omlastningsstationer eller terminaler för kombinerad trafik,
d) anläggning av flygfält,
e) byggande av vägar, hamnar eller hamnanläggningar, inklusive fiskehamnar,
f) anläggning av inre vattenvägar eller anläggningar för reglering av vattenflöden,
g) dammar och andra fördämningar eller vattenmagasin för långvarigt bruk,
h) spårvägar, upphöjda eller underjordiska järnvägar, hängbanor eller liknande banor av speciell typ som endast eller i huvudsak används för passagerartransport,
i) byggande av rörledningar för gas eller olja,
j) anläggning av vattenledningar över långa avstånd,
k) kustanläggningar för att bekämpa erosion eller havsanläggningar i form av vallar, pirer, vågbrytare eller andra anläggningar för skydd mot havet eller andra havsanläggningar varigenom kustlinjen kan ändras (andra verksamheter och åtgärder än sådana som avser underhåll eller återuppbyggnad av anläggningar),
l) system för utvinning av grundvatten eller konstgjord grundvattenbildning, eller
m) anläggningar för överledning av vatten mellan avrinningsområden.

<u>Bedömning steg 5:</u> Vattentjänstplanen bedöms inte ange förutsättningar för att bedriva sådana tillståndspliktiga verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller i bilagan till MBF (2017:966).

Omständigheter som påverkar bedömningen av betydande miljöpåverkan är huvudsakligen påverkan från ytterligare utbyggnad av det allmänna verksamhetsområdet för VA. VA-verksamheten innefattar större avloppsreningsverk som nämns i 6 § MBF (2017:966). Vattentjänstplanen medför dock inget behov av eller förutsättning för att utöka tillstånd i redan tillståndsgivna verksamheter eller att bedriva ytterligare tillståndspliktiga verksamheter.

Av de resterande verksamheter och åtgärder som nämns ovan är anläggning av vattenledningar över långa avstånd den punkt som bedöms relevant i förhållandet till vattentjänstplanen. Dock bedöms inte den planerade anläggningen av vattenledning ske över tillräckligt långa avstånd för att innefattas i definitionen.

Undersökning om betydande miljöpåverkan kan antas:

För att utreda om planen antas medföra betydande miljöpåverkan görs en undersökning i enlighet med 6 kap 6 § MB.

6 § Undersökningen ska innebära att myndigheten eller kommunen
1. identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och
2. samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om sådana omständigheter som avses i första stycket 1. Lag (2017:955).

Om undersökningen visar att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan skall en strategisk miljöbedömning göras och en miljökonsekvensbeskrivning tas fram. Undersökningen ska generera ett beslutsunderlag men den bidrar samtidigt till kunskap som kan vara användbar i det fortsatta arbetet med planen samt med miljöbedömningen i de fall en sådan ska göras. Om undersökningen visar att planen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver ingen strategisk miljöbedömning göras.

Undersökningen har utgått ifrån 5 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) där det tydliggörs vad undersökningen skall utgå ifrån vid bedömning av om planen eller programmets genomförande kan antas ge upphov till betydande miljöpåverkan.

5 § Vid en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken ska identifieringen av omständigheter som i det enskilda fallet talar för eller emot en betydande miljöpåverkan utgå ifrån
1. i vilken utsträckning planen, programmet eller ändringen
a) anger förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,
b) har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför,
c) har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt, eller
d) har betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen,
2. miljöproblem som är relevanta för planen, programmet eller ändringen,
3. de sannolika miljöeffekternas och det påverkade områdets utmärkande egenskaper,
4. i vilken utsträckning det går att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna,
5. miljöeffekternas gränsöverskridande egenskaper,
6. miljöeffekternas omfattning,
7. riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller

andra omständigheter,

8. det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen, och

9. påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.

En lista har upprättats och använts som hjälp i arbetet med bedömningen för att tydliggöra vilka aspekter som särskilt har bedömts i undersökningen.

Övergripande bedömningsområden	Positiv påverkan	Ingen/Neutral påverkan	Negativ påverkan
Globala mål/Agenda 2030	x		
	Vattentjänstplanen ska bidra till att säkerställa kommunens vattentjänster, vilket bidrar till måluppfyllelse av mål 6, ”Rent vatten och sanitet för alla” och mål 11 ”Hållbara städer och samhällen”		
Nationella miljömål	x		
	Ett antal av de nationella miljömålen bedöms påverkas av planen som ”Ingen övergödning”, ”God bebyggd miljö”, ”Hav i balans samt levande kust och skärgård”, ”Grundvatten av god kvalitet” samt ”Levande sjöar och vattendrag”. Generellt bedöms påverkan vara positiv om än ringa i vissa av målen.		
Översiktsplan		x	
	Ingen direkt påverkan i nuläget, men bebyggelseutveckling som kan påverka behovet av vattentjänster behöver bevakas i det fortsatta arbetet.		
Riksintressen		x	
	Utbyggnad planeras ske inom riksintresse för naturvård Stigfjorden-Halsefjorden samt riksintresse för friluftsliv Södra Bohusläns kust. Påverkan bedöms dock vara liten då anläggningar antas placeras inom eller i anslutning till redan ianspråktaget område.		
Natura 2000	x		
	Recipienter till de fyra utpekade anslutningsområdena till Natura 2000-områden. Genom förflyttning av utsläppspunkt till oklassade områden förväntas planens påverkan på riksintressen vara något positiv. Utbyggnad planeras att ske i Natura 2000-område men påverkan bedöms inte vara betydande då anläggningar antas placeras inom eller i anslutning till redan ianspråktaget område.		
Kulturmiljö		x	
	Vattentjänstplanen bedöms inte ha någon påverkan på värdefulla kulturmiljöer.		
Naturmiljö			x
	Utbyggnad planeras att ske inom Stigfjordens naturreservat samt andra, i kommunens naturvårdsprogram, utpekade områden med höga eller unika naturvärden. Påverkan bedöms dock vara liten då anläggningar antas placeras inom eller i anslutning till redan ianspråktaget område.		

Sociala värden och rekreation		x	
	Eventuell liten positiv påverkan på sociala värden genom att säkra vattentjänsterna som utgör en viktig grund för ett hållbart och robust samhälle. Påverkan bedöms dock vara liten och sekundär och kan därför anses vara försumbar.		
Materiella värden		x	
	Ingen direkt påverkan men åtgärder till följd av planen kan skydda tekniska installationer (som har materiella värden) i den allmänna VA-anläggningen. Skyddet medför dock också en kostnad att upprätta. Så påverkan bedöms vara neutral.		
Hälsa och säkerhet (människa och miljö)	x		
	Riskerna bedöms minska genom att planen bedöms säkerställa tillgången till dricksvatten samt avledning av avlopp.		
Ekosystemtjänster		x	
	Ingen direkt påverkan. Beroende på hur åtgärder genomförs/utformas kan olika ekosystemtjänster bevaras, utvecklas eller försämras		
Vatten (yt- och grundvattenkvalitet)	x		
	Planen bedöms leda till en förbättrad möjlighet att uppnå MKN för vattenförekomsterna Stigfjorden samt Säby-Kile. Förekomsterna bedöms ha en betydande påverkan från enskilda avlopp. I enlighet med planen kommer påverkan minska genom utbyggnad av den allmänna anläggningen och avledning till mindre känslig recipient.		
Klimat		x	
	En viss ökning av energibehov för pumpning samt utbyggnad av anläggningar i samband med anslutning av områden kan ge ökade utsläpp. Kommunens planerade förnyelseåtgärder förväntas dock minska energibehovet. Utsläppsökning förväntas vara marginell.		

Kommunen bedömer att vattentjänstplanen inte antas medföra betydande miljöpåverkan. Kommunens övergripande ställningstagande redovisas i huvudhandlingen med denna bilaga som komplement och underlag till bedömningen. Samrådet gällande undersökningen om huruvida vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ingår således i samrådet av vattentjänstplanen i enlighet med instruktioner från Länsstyrelsen.

Beslut

7 § Myndigheten eller kommunen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten. Lag (2017:955).

8 § Beslutet om huruvida genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan får inte överklagas särskilt. Lag (2017:955).

Slutgiltigt beslut gällande att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan fattas av kommunfullmäktige i samband med antagandet av planen, då detta ställningstagande kommer ligga som en bilaga till planen vid antagande.